УЛУҒ ОКТЯБРГА ШОН-ШАРАФЛАР!

БУТУН ДУНЕ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ҲАМДА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 218 (3190). | Шанба, 6 ноябрь 1965 йил. | Баҳоси 2 тийин.

Яшасин Ленин тузган шонли Совет Иттифоқи Коммунистик партияси!

Яшасин ер юзида барча халқлар учун Тинчлик, Меҳнат, Озодлик, Тенглик, Қардошлик ва Бахт-саодатни барқарор қилувчи коммунизм!

ЯНГИ ДАВР ЖАРЧИСИ

Эртага улуғ айём —она-Ватанимизнинг кенг бағрида, кўҳна планетамизда катта байрам! Бу традицион байрамни биз ҳар йили орзиқиб кутамиз, унга бир олам севинч билан пешвоз чиқамиз.

Улуғ Октябрь бундан 48 йил муқаддам бизга мардлик-жасоратни, ҳур ҳаётни, озод меҳнатни, пролетар интернационализмига садоқатни армуғон этди. Улуғ революциянинг кишилик тарихи илгари сира билмаган ана шу инъомлари туфайли мамлакатимиз шон-шуҳрати, қаҳрамон халқимизнинг довруғи бутун Ер юзини тўлдириб, ҳатто само юлдузларигача етди.

Улуғ Октябрь кишилик тарихида янги даврни — капитализмнинг ҳалокати ва коммунизмнинг қарор топиш даврини бошлаб берди. Социализм Советлар мамлакатида узил-кесил тантана қилди, халқ демократияси мамлакатларида ҳал қилувчи ғалабаларга эришди, юз миллионларча кишиларнинг амалий иши, халқаро ишчилар ҳаракатининг байроғи бўлиб қолди.

Социалистик революциянинг биринчи йиллиги нишонланганда улуғ доҳимиз В. И. Ленин меҳнаткашларни Октябрь жанглари изидан боришга, уларнинг қаҳрамонлигига тақлид қилишга чақирган эди. Советлар мамлакатининг 48 йил мобайнида босиб ўтган йўлига назар ташлаб, ишонч билан айта оламизки, муносиб ворислар бўлган совет кишилари марксизм-ленинизм байроғини баланд тутиб, Октябрь қаҳрамонлари изидан оғишмай бормоқдалар.

Совет халқи қалбларда Октябрь ёққан ғайрат ўти билан Коммунистик партия раҳбарлигида экономика ва маданиятни ривожлантиришда, сиёсий камолатда катта ғалабаларга эришди. Асосий якун шу бўлдики, социализм узил-кесил ғалаба қилди ва мамлакат коммунизм қурилиши кенг авж олдирилган даврга қадам қўйди.

Октябрь асос солган янги жамият қуришда мамлакатимиз эришган ютуқлар, унинг ички ва ташқи сиёсатдаги муваффақиятлари — бу совет кишилари қаҳрамонона меҳнатининг, Коммунистик партиямиз ташкилотчилик ва тарбиявий фаолиятининг натижасидир. Совет кишилари революцион назария билан қуролланган, ижтимоий тараққиёт қонунлари билимини эгаллаган ленинчи партиянинг раҳбарлигини, унинг ташкилотчилик ва етакчилик фаолиятини коммунизм қуриш режаларини амалга оширишнинг гарови деб биладилар.

Коммунистик партия ленинизмга садоқати билан кучлидир. Халқимиз ўз партиясига, унинг ленинча раҳбарлигига чексиз ишонади. Иқтисодий, сиёсий ва маданий ҳаётнинг мураккаб процессларини чуқур таҳлил этадиган партиямиз эса халқнинг ижодий кучларига суянади, унинг туб манфаатларини ифода этади ва халққа хизмат қилишни бутун фаолиятининг маъноси деб билади. КПСС Марказий Комитети март ва сентябрь Пленумларининг қарорлари бунинг ёрқин далилидир. Шунинг учун ҳам ютуқларимиз кўриги — Улуғ Октябрь байрами кунларида совет кишилари ўзларининг меҳр тўла қалб сўзларини, муҳаббат ва садоқатларини давримизнинг виждони, ақл-идроки, мард курашчиси Коммунистик партияга йўллайдилар, уни муборакбод этадилар.

Ўзбек эли Улуғ Октябрдан, унинг илҳомчиси ва ташкилотчиси буюк Лениндан — Коммунистик партиядан абадий миннатдор. Илғор индустрияга, механизациялашган қишлоқ хўжалигига, юксак маданиятга эришган бугунги ҳур Ўзбекистон Улуғ Октябрнинг мислсиз самарасидир. Республикада 100 дан ортиқ саноат тармоғи мавжуд. Октябрдан олдин чор Россиясининг аграр хомашё ўлкаси бўлган бугунги социалистик Ўзбекистон саноати ишлаб чиқараётган маҳсулотлар жаҳоннинг 62 мамлакатига экспорт қилинмоқда. Бу маҳсулотларнинг кўпчилигида Тошкент маркаси жилваланади.

Байрам арафасида катта зафар қучдик. Миллий ифтихоримиз, шон-шуҳратимиз бўлган «оқ олтин»имиз 3 миллион 680 минг тоннадан ошиб кетди. Тошкентнинг азамат пахтакорлари бу ғалабага қўшган ҳиссаси 345 минг тоннадан ортиқдир. Ўлкамизда олтин дурдоналардан тикланган бу азим «оқ олтин» тоғи Улуғ Октябрь бахш этган ишчи-деҳқон иттифоқининг, индустриямиз қудратининг, фан ва техникамиз равнақининг, юксак деҳқончилик маданиятининг, янги инсоннинг меҳнатга янгича муносабатининг рамзидир.

Етти йилликнинг якунловчи йили қутлуғ келди. Унинг файзи-баракаси ўзгача. Пахтачиликда бўлгани каби саноат, қурилиш, транспорт ва халқ хўжалигининг бошқа соҳаларида ҳам ютуқларимиз салмоқлидир. Бу ижтимоий тузумимиз афзалликларининг, меҳнатни шон-шараф деб билган кишиларимиз фидокорлигининг ёрқин намойишидир.

Мамлакатимиз халқларининг монолит бирлиги, уларнинг бузилмас қардошларча дўстлиги — Улуғ Октябрнинг меваси. Совет ҳокимиятининг жуда катта ғалабасидир. Гранитдек мустаҳкам, булоқ сувидек мусаффо, қуёшдек ҳароратли дўстлигимиз куч-қудратимиз, бахт-саодатимиз, барча ғалабаларимиз гаровидир. Ўзбек халқи барча қардошлардек бу дўстликни кўз қорачиғидек асрайди, мустаҳкамлайди, янги анъаналар билан бойитади. Чунки, Ўзбекистон эришган мислсиз муваффақиятлар доно ленинчи миллий сиёсатнинг жонли тимсоли, совет халқлари қардошларча дўстлигининг тантанасидир.

Партия халқни ленинча бош йўлдан нурафшон истиқбол — коммунизм сари бошлаб бормоқда. Партия XX, XXI ва XXII съездларида, КПСС Программасида коллектив равишда ишлаб чиқилган бу ленинча йўл Коммунистик партияни ва совет давлати бутун ички ва ташқи сиёсатининг мустаҳкам асоси бўлиб келди ва шундай бўлиб қолади. Мамлакатимиз халқлари ана шу йўлдан бориб асосий иқтисодий вазифа—коммунизм моддий-техника базасини яратмоқда. Ленинча бош йўлни амалга ошириш учун курашда КПСС партия ва халқнинг бузилмас бирлигига, омманинг ижодий ташаббускорлиги ва сиёсий активлигига суянмоқда.

Совет Иттифоқи халқларининг империализмга, мустамлакачиликка қарши, ўз социал ва миллий озодлиги учун, тинчлик, демократия, миллий мустақиллик ва социализм учун олиб бораётган адолатли курашини қўллаб-қувватлашни ўзининг интернационал бурчи деб билади. КПСС тинчлик ва социал тараққиёт манфаатларига мувофиқ равишда барча антиимпериалистик кучларнинг жипслигини мустаҳкамлашга ва биринчи навбатда социалистик мамлакатлар, жаҳон коммунистик ҳаракати бирлигини мустаҳкамлашга кўп куч-ғайрат сарфламоқда.

КПСС XXIII съезди шарафига меҳнат ғайрати ва сиёсий активлигини авж олдириб юборган совет халқи коммунизм қурилишида буюк зафарларни қучаверади. Улуғ Октябрнинг ғолиб байроғи уни доимо олға етаклайверади.

КОММУНИЗМНИНГ ШАВКАТЛИ ҚУРУВЧИСИ — ЕР ЮЗИДА ТИНЧЛИК ВА ҲАММА КИШИЛАРНИНГ БАХТ-САОДАТИ УЧУН МАРД КУРАШЧИ — УЛУҒ СОВЕТ ХАЛҚИГА ШОН-ШАРАФЛАР!

ЯШАСИН ЛЕНИН ТУЗГАН ШОНЛИ СОВЕТ ИТТИФОҚИ КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ!

ЯШАСИН ЕР ЮЗИДА БАРЧА ХАЛҚЛАР УЧУН ТИНЧЛИК, МЕҲНАТ, ОЗОДЛИК, ТЕНГЛИК, ҚАРДОШЛИК ВА БАХТ-САОДАТНИ БАРҚАРОР ҚИЛУВЧИ КОММУНИЗМ!

ФИДОКОР БАЙРОҚ ГИМНИ

Султон АКБАРИЙ.

Лолани севасанми?
Севасан!
Шафақни севасанми?
Севасан!
Оловни севасанми?
Севасан!
Севсанг,
тиз чўк,
бу алвон
Довулларда лоладай йиртилгандир,
Оқшомларда шафақдай қонагандир,
Аёзларда оловдай сачрагандир.
Тиз чўкиб ўп,
Унинг танасида қўрғошинлар кўп.
Қонли Якшанба куни
Булутлар йиғлаганда,
Нева бигиллаганда
Милтиқ билан отилган,
Қилич билан чопилган,
Қамчи билан савалган.
Ишчи синф, яраларин у билан боғлагандир,
Шаҳид ўртоқларини унга ўраб кўмгандир.
«Интернационал» билан шу фидокор алвон
Забастовка бошлаган,
Тарихни,
келажакни,
Тақдирни,
эътиқодни
Кураш ўтхонасига ташлаган.
Қора мармарга ўхшаш Боку нефтчиларининг,
Қовжираган жавдардай Волга ходокларининг,
Офтоб кўрмаган рангпар Донбасс гўлаҳларининг
Чиғиридай ҳазинкор Хева батракларининг,
Шағамдай эриб тушган Тула мисгарларининг,
Соядан ҳам қадрсиз Тошкент косибларининг
Терларини,
кўз ёшларини,
Асабдаги оташларини
Шимган байроқ,
қуримаган байроқ,
Ленада отилса ҳам,
Сормовода йиртилса ҳам,
Аммо, аммо...
қуёшдай чиримаган байроқ.
«Потёмкин»да кўтарилган байроқ,
«Петёмкин»да йиқилган байроқ,
«Аврора»да кўтарилган байроқ,
«Аврора»да тушмаган байроқ.
Арчаданми,
қарағайданми,
самбитданми,
кўктеракданми,
Эманданми,
саксовулданми,
барибир,
барибир,
барибир,
бу байроқнинг дастаси қаттиқ,
Уни Ленин бобо маҳкам ушлаб турибди,
Коммунизмга пешлаб турибди.
Тиз чўкиб ўп,
унинг баданида жароҳатлар кўп.
Боку комиссарлари шу байроққа жон тиккан.
Тошкент комиссарлари шу байроққа шон тиккан.
Шу байроққа қуёш энтиккан.
Бу байроқ Октябрнинг йўргаги.
Бу байроқ Октябрнинг ўрнаги.
Бу байроқ Октябрнинг тўлқини.
Бу байроқ Октябрнинг ёлқини.
Лолани севасанми?
Севасан!
Шафақни севасанми?
Севасан!
Оловни севасанми?
Севасан!
Демак, шу байроқни севасан,
Муқаддасни севасан!
Демак, шу даргоҳни севасан,
Муҳаббатни севасан!

ҚУВОНЧЛИ РАПОРТЛАР

«ҚОРА ОЛТИН»

УЛУҒ Октябрь социалистик революциясининг 48 йиллиги шарафига бошланган социалистик мусобақага биринчилар қаторида қўшилган Оҳангарон кўмир разрези коллективи байрам арафасида ажойиб ғалабани қўлга киритди. Корхонада планга қўшимча кўплаб эшелон «қора олтин» қазиб чиқарилди ва заказчиларга жўнатилди. Эришилган ютуққа ўртоқ Ю. Алтишин бошлиқ 5-участка кончилари айниқса катта ҳисса қўшдилар. Улар ўтган ойлар мобайнида планга қўшимча равишда 40 минг тоннадан зиёд аъло сифатли кўмир қазиб чиқардилар.

Экскаваторчилар ўртасида бошланган ўзаро мусобақада Б. Мирсаидов бошлиқ 2194-экскаватор экипажи ғолиб чиқди. Улар меҳнатидан ҳамма хурсанд.

А. ПЕТРОВ,
А. УБАЙДУЛЛАЕВ.

1,5 МИЛЛИАРД МЕТР ГАЗЛАМА

ТОШКЕНТ тўқимачилик комбинатида етти йиллик топшириғига қўшимча равишда ўн миллион метр газлама тўқилди. Корхонада Улуғ Октябрь байрами шарафига олинган мажбурият ҳам шараф билан адо этилди. Ўтган ойлар давомида мамлакат Тошкент тўқимачиларидан бир ярим миллиард метрдан кўпроқ газлама қабул қилиб олди. Улар билан ер куррасини 37 марта айлантириб чиқиш мумкин.

ЖАҲОНГА МАШҲУР

КОРХОНАДА тайёрланаётган «КРХ-4» культиватори ҳозир жаҳонга машҳур. У Ҳиндистон, Бирлашган Араб Республикаси, Хитой Халқ Республикаси ва бошқа чет эл мамлакатларига экспорт қилинмоқда. «Чирчиксельмаш» заводи аҳли қўлидан чиқаётган грядиль мосламасининг ҳам жаҳон бозорларида обрўси зўр. Улуғ айём кунигача 20 мингта грядиль мосламаси тайёрланиб чет эллик заказчиларга жўнатилди. Аъло сифатли маҳсулотлар ишлаб чиқаришда йиғувчи слесарлардан Турсун Тўйчиев, Раимбой Аҳмедов, ёрдамчи ишчи Соғиндиқ Тожибоев ўртоқлар олдинги сафларда бормоқдалар.

С. ТЎЛАЕВ,
М. МАҲМУДОВ.

«ХАЛҚОБОД» ТУҲФАСИ

Комбинатимизнинг коллективи КПСС Марказий Комитети март Пленуми қарорларини изчиллик билан амалга ошира бориб янгидан-янги ғалабаларни қўлга киритмоқдалар. Пахтачилик ва боғдорчиликни ривожлантиришда катта ишлар қилинаётир. Коллективимиз байрамолди социалистик мусобақасини қизитиб пахта тайёрлаш давлат планини муддатидан илгари ошириб бажардилар. Давлатга 2710 тонна «оқ олтин» етказиб берилди.

Ишчиларимиз мева етиштириш соҳасида ҳам анча ишлар қилдилар. 2260 тонна мева, 2495 тонна узум, 2538 тонна сабзавот, 2604 тонна полиз экинлари маҳсулоти етказиб берилди.

Ишчиларимиз КПСС XXIII съезди шарафига бошланган мусобақани кенг авж олдирмоқдалар. Даладаги ҳосилни тезроқ йиғиштириб олиш чоралари кўриляпти. Ноябрь ойининг ичида ерларнинг ҳаммасини шудгордан чиқарамиз. Давлатга гўшт ва сут сотиш планларини ҳам тезроқ бажариш учун курашамиз.

У. ЮСУПОВ,
«Халқобод» комбинати директори.
М. ҲАЙРУЛЛИН,
партия ташкилотининг секретари.

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ПАХТА ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 5 НОЯБРГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Районлар	Бир кунда	Мавсум бошидан бери
Оржоникидзе	0,19	124,15
Оққўрғон	0,13	115,51
Ўрта Чирчиқ	0,13	114,66
Юқори Чирчиқ	0,14	113,26
Калинин	0,18	112,17
Бўка	0,08	109,64
Янгийўл	0,31	107,67
Бекобод	0,24	103,15
Область бўйича	0,17	111,45

ОЛМАЛИҚДАГИ мис эритиш заводи етти йиллик билан тенгдошдир. Корхона етти йил давомида ўсди ва юксалди. Ҳозир завод цехларида тайёрланаётган маҳсулотлар Иттифоқимизга машҳурдир. Чапдаги суратда: корхонанинг умумий кўриниши.

Ўнгдаги сурат эса Тошкент ГРЭСи қурилишидан олинган. Станцияда ҳозир 4-блок монтажи тугалланган. Бугун-эрта у ишга тушади. Илғор электрослесарь А. Носков ҳозир очиқ включателлар монтажини кўздан кечирмоқда.

В. Сироткин фотолари.

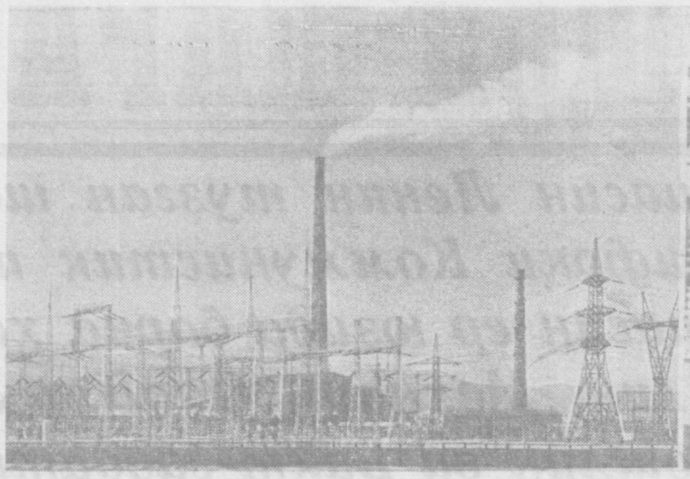

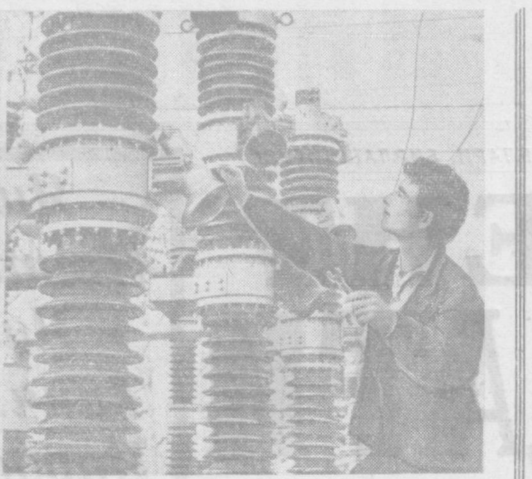

МИЛЛИОНЛАР ҚАЛБИДА

Улуғ Октябрь мамлакатимизда ишчилар ва прогрессив ҳаракатнинг ривожланишига катта таъсир кўрсатди, ишчилар ҳаракатида социализм ғояларининг қарор топиши ва ишчилар ҳаракатининг авангард кучи — унинг партиясини яратилишига йўл очиб берди. Унинг тажрибаси ва намунаси минглаб халқ курашчиларининг вояга етиши учун имкон яратди.

М. ГЛЕЗОС,
Греция жамоат арбоби.

● ● ●

Октябрдан сўнг мен гўё узоқ уйқудан уйғониб кетгандай бўлдим, исёнкор ёшликнинг оловли йўлига кириб олдим.

Пабло НЕРУДА,
Чили шоири.

ЛЕНИН ПАРТИЯСИ — ХАЛҚИМИЗНИНГ СИНАЛГАН АВАНГАРДИ

Бутун инсониятнинг тараққиёти ва тақдирига ғоят зўр таъсир кўрсатаётган, ўзининг сўнмас, ғолиб идеялари билан коммунизм йўлини чароғон қилиб келаётган Улуғ Октябрь байрамимиз яна етиб келди. Шонли етти йиллик планни катта ғалабалар билан якунлаётган ижодкор халқимиз Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 48 йиллигини буюк меҳнат кўтаринкилиги билан, Коммунистик партия ва Совет ҳукумати атрофига ҳар қачонгидан ҳам мустаҳкам жипслашган ҳолда кутиб олмоқда. Ана шундай тантанали улуғ айём кунларида, Октябрь байрами арафасида бутун фикри-зикримиз, ҳис ва туйғуларимиз, меҳр ва муҳаббатимиз беихтиёр яна ва яна жонажон ленинчи Коммунистик партиямизга қаратилади.

Партия! Бу оддий сўзда дунё-дунё мазмун ва матонат бор. СССР халқларининг Улуғ Октябрь социалистик революциясида қозонган оламшумул-тарихий ғалабасидан тортиб то етти йилликнинг сўнгги йилида қўлга киритаётган барча ютуқлари ленинчи партиямизнинг азиз ва мўътабар номи билан чамбарчас боғлангандир. Бутун совет халқининг ва жаҳондаги прогрессив инсониятнинг чексиз ишончи ва самимий ҳурматига сазовор бўлган Ленин партияси бўлмаганида Россия ишчилари ва деҳқонлари чоризмни парчалаб ташлай олмаган, капиталистлар ва помешчиклар ҳокимиятини таг-томири билан ағдариб ташлай олмаган бўлардилар.

Коммунистик партия чор истибдодининг мислсиз зулми, азоб-уқубати ва зўравонлиги шароитларида, сон-саноқсиз қурбонлар бериб, шонли ғалабалар ва вақтинчалик мағлубиятлар йўлини босиб ўтиб, ишчилар синфи диктатурасини ўрнатди, социализм қурилишини таъминлади ва эндиликда совет халқини коммунизмнинг нурли чўққилари сари комил ишонч билан бошлаб бормоқда. Партиямизнинг донолиги, ақл-заковати ва иродаси билан қолоқ, аграр Россия тарихан ғоят қисқа муддат ичида дунёдаги энг илғор, энг қудратли мамлакатга, космосга биринчи йўл очган жасур космонавтлар Ватанига, ер юзида барча халқлар учун Тинчлик, Меҳнат, Озодлик, Тенглик, Қардошлик ва Бахт-саодат барқарор қилувчи коммунизм қурувчилар диёрига айланди.

Партия 1917 йил Октябрида эксплуататор синфлар ҳокимиятини ағдариб ташлаш ва пролетариат диктатурасини ўрнатиш учун ишчиларни ва меҳнаткаш деҳқонларни капитализмга қарши штурмга бошлаб борган чоғда унинг сафларида атиги 240 минг коммунист бор эди. Эндиликда Совет Иттифоқи Коммунистик партияси ўсиб, илҳомлантирувчи гигант кучга, ўз сафларида 11 миллионга яқин КПСС аъзолари ва аъзоликка кандидатларни бирлаштирган қудратли партияга, совет халқининг синалган ва ишонган авангардига айланди.

Ўз ҳаёти давомида жамиятни революцион йўсинда тубдан ўзгартириш соҳасида шу қадар мислсиз улкан ғалабаларга эришган бошқа партия дунёда йўқ! Йиллар ўтар, асрлар ўтар. Лекин миннатдор инсоният улуғ Ленин партиясининг жаҳон қойил қоладиган буюк яратувчилик ишларини асло унутмайди, бу қаҳрамонона ишларнинг шон ва шуҳрати авлоддан-авлодга ўтиб, асрлар давомида яшайди.

Тарих Ленин партияси зиммасига энг буюк ва шарафли вазифани — коммунизмга олиб борадиган зафарли йўлни кашф этиш вазифасини юклаган. Марксча-ленинча назарияга амал қилиши билан, ўз сафларининг мустаҳкам бирлиги ва метиндек жипслиги ва омма билан мустаҳкам алоқаси туфайли кучли бўлган партиямиз бу вазифани шараф билан бажармоқда. КПССнинг XXII съездида қабул қилинган партия Программаси замонамизнинг энг буюк назарий ва сиёсий ҳужжати, ҳозирги даврда марксча-ленинча фанни ҳаётга ижодий татбиқ этиш ва янада ривожлантириш намунасидир. Халқимиз бажонидил қабул қилган ва зўр ғайрат, юксак ижодий кўтарилиш билан амалга ошираётган бу Программа ҳозир коммунизмнинг нурли чўққиларини кучли машъал каби ёритиб турибди.

Коммунистик партиянинг раҳбарлиги мамлакатимиз меҳнаткашлари барча ғалабаларининг манбаи, СССР да коммунизм қурилишининг улуғвор планларини амалга оширишнинг энг мустаҳкам гаровидир. Ленин васиятларига содиқ бўлган партиямиз, партия, давлат, хўжалик ва маданий қурилишнинг энг муҳим ҳаётий масалаларини донолик билан қадам-ба-қадам ҳал этиб, халқимизни буюк зафарларга илҳомлантирмоқда.

Коммунизм қуриш йўлидаги қаҳрамонона кураш йилномасида жуда катта ўрин оладиган КПСС Марказий Комитети сентябрь Пленумининг қарорлари бундан аввалги — октябрь, ноябрь ва март Пленумлари қарорлари билан бевосита ва узвий равишда боғлангандир. Ижодий марксизм-ленинизмнинг буюк революцион ўзгартирувчи кучини ўзида мужассамлантирган бу қарорлар хўжалик ва маданий қурилишга, жамият ҳаётининг ҳамма соҳаларига раҳбарлик қилишнинг ленинча принципларидан келиб чиқади, ленинча бош йўл изчиллик ва қатъият билан амалга ошириб келинаётганлигидан далолат беради, хўжаликни юргизишнинг бутун системасини сифат жиҳатидан янги поғонага кўтариш, халқ фаровонлигини ошириш имконини беради.

Совет халқи сентябрь Пленумининг КПССнинг навбатдаги XXIII съездини чақириш тўғрисидаги қарорини зўр мамнуният билан кутиб олди. Партиянинг съезди катта тарихий аҳамиятга эга бўлган воқеа бўлиб, совет жамияти ҳаётида, коммунизм қуриш учун курашда янги даврни бошлаб беради.

Сентябрь Пленуми белгилаб берган тадбирлар, СССР Олий Совети VI сессиясининг қарорлари, КПСС XXIII съезди шарафига кенг миқёсда авж олиб кетган социалистик мусобақа бепоён мамлакатимизда янги меҳнат кўтаринкилигини вужудга келтирди. Улуғ Октябрнинг 48 йиллик тўйига муносиб совғалар тайёрланаётган шу қувончли кунларда Болтиқ денгизидан Курил оролларигача, Шимолий муз океанидан Помир этакларигача коммунизм қурувчиларнинг илҳомбахш ижодий меҳнат симфонияси яна зўр куч ва салобат билан янграмоқда. Буни бизнинг республикамиз мисолида ҳам яққол кўриш мумкин.

Тошкент шаҳар меҳнаткашлари яхши ташаббус кўрсатиб, партиямизнинг XXIII съездини муносиб кутиб олиш юзасидан янги социалистик мажбуриятлар олдилар. Жонажон Коммунистик партиямизнинг навбатдаги XXIII съезди шарафига авж олаётган социалистик мусобақанинг қудратли тўлқинлари халқ хўжалигимизнинг барча тармоқларида янги мўъжизалар яратади, меҳнат фронтининг ажойиб қаҳрамонларини рўёбга чиқаради, етти йилликнинг ҳали тарих билмаган, бутун жаҳон қойил қоладиган зўр ғалабалар билан якунланишига баракали таъсир кўрсатади.

Улуғ Ленин партияси ёққан Октябрь машъали қудратли алангага айланиб, ўзининг абадий сўнмас ёрқин нурларидан барча халқларимизни баббаравар баҳраманд қилмоқда. Мамлакатимиздаги ҳамма халқлар сингари ўзбек халқи ҳам Коммунистик партиядан, унинг доно ленинча миллий сиёсатидан чексиз миннатдордир. Октябрнинг шонли 48 йиллиги кунларида шон ва шуҳратларга бой, буюк жасорат ва мислсиз қаҳрамонликларга тўла зафарли йўлимизга яна бир марта назар солиб, фахрлансак арзийди. Бу йўл асрий қолоқликдан мислсиз тараққиётга, қашшоқликдан қувноқ ва бахтиёр турмушга, нодонлик ва жаҳолатдан социалистик маданият чўққиларига олиб келган улуғ Ленин даҳоси, Коммунистик партиянинг иродаси ва Октябрнинг нури билан ёритилган порлоқ йўлдир.

Ўтмишда чор Россиясининг энг қолоқ ва чекка ўлкаларидан бири ҳисобланган Ўзбекистон эндиликда Совет Шарқининг йирик саноат марказларидан бири, мамлакатнинг асосий пахта базаси, илғор фан ва маданият республикаси бўлиб қолди. Октябрь революциясидан олдин саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш уёқда турсин, ҳатто турли хил ширинликлар, идиш-товоқ, кийим-кечак, мих, совунгача Россиядан келтирилган. Ўзбекистон ҳозир экспорт қилинадиган товарларнинг умумий қийматида Совет Иттифоқида Россия федерациясидан кейин иккинчи ўринда туради. Республикамиз саноати ўз маҳсулотини дунёдаги 62 мамлакатга, социализм лагеридаги барча мамлакатларга, шунингдек, АҚШ, Англия, Франция, Германия Федератив Республикаси, Италия, Япония, Аргентина каби йирик капиталистик мамлакатларга ва бошқа мамлакатларга юборади.

Икки марта Ленин ордени билан тақдирланган республикамиз партия ва ҳукуматимизнинг доимий ғамхўрлиги, баҳодир халқимизнинг қаҳрамонона меҳнати билан пахта етиштириш бўйича жаҳонда учинчи ўринга чиқиб олди, пахтанинг ҳосилдорлиги жиҳатидан эса АҚШни қарийб 1,3 марта, Покистонни деярли уч марта, Ҳиндистонни беш мартадан кўпроқ орқада қолдириб кетди. Республикамиз 1965 йил пахта сотиш планини совет пахтачилиги тарихида биринчи марта жуда қисқа муддатда — 30 октябрда бажариб, рекорд қўйди, она-Ватанга 3 миллион 650 минг тонна «оқ олтин» армуғон қилиб дастлабки мажбуриятни адо этди. Ҳозир яна 150 минг тонна пахта топшириш учун астойдил кураш олиб борилмоқда. Буларнинг ҳаммаси — республикамиз экономикаси ва маданиятининг гуркираб юксалиши, халқ моддий фаровонлиги ва турмуш шароитининг йил сайин яхшиланиб бораётганлиги, Ленин партиясининг шарофати, Улуғ Октябрь берган буюк бахтнинг натижасидир.

Улуғ Октябрнинг ғолиб ва енгилмас байроғи остида коммунизмнинг муҳташам биносини барпо этаётган мамлакатимиз меҳнаткашлари ўз жонажон партиясининг етакчилигида бундан кейин ҳам янгидан-янги марраларни эгаллаб, олға бораверади, КПСС XXIII съездини муносиб кутиб олиш учун курашда Ватанимиз тарихида янги шонли саҳифа очади.

З. ЕСЕНБОЕВ.

ОКТЯБРЬ ҚУЁШИ

ЯНГИ ҚИШЛОҚ

Рўпарадаги бу ҳовли кечаси билан гавжум бўлди. Отда, мотоциклда, машинада узоқ-узоқ қишлоқлардан меҳмонлар келишди. Кишилар ниҳоятда кўп бўлди. Куз ноз-неъматлари дастурхонда.

Ҳар бир кишининг юзида табассум. Турли касбда бўлган бу кишиларнинг гапи шундай мулойим, ёқимлики эшитиб роҳат қиласиз. Меҳмонларнинг гурунги авжида.

Уйнинг тўрида ўтирган нуроний чол, соқолини силаб кўк чойдан хўплар экан деди:

— Кўрдиларингми, бинойидек уй бўлибди. Ҳовли, айвони ҳам кенггина. Яқин вақт ичида бошқалар ҳам шундай уйларга кўчиб киради.

Эшик олдида чордона қуриб ўтирган норғул йигит гапга аралашди:

— Ҳақ гапни айтдингиз, ота. Нариги қатордаги уйларга кирдингларми? Акромжоннинг кўчини келтирганда унинг янги уйини ҳам кўрдим. Чакки эмас. Дурадгорлар яхши ишлашибди. Эртага улар ҳам ҳовли тўйи қилиб беришмоқчи.

Чой улашаётган ўрта ёшлардаги, қорачадан келган киши хурсандчилигини ичига сиғдир олмай, гапира бошлади:

— Пахта планини ошириб бажардик. Белимиз маҳкам бўлди. Энди шудгор кетяпти. Ҳаммамиз бир бўлсак бу иш ҳам тез бажарилади. Кейин тўй-томошаларимизни яна давом эттираверамиз.

Тажрибали сувчи Сайдиумар Мансуровнинг ҳовли тўйи маросими жуда чиройли ўтди. Меҳмонларнинг гурунглари тонг азонгача чўзилди. Аскиячилар ўтиришни қизитишди. Ашулачи йигитлардан кўпчилик хурсанд бўлди. «Кам бўлманглар» дейишди. Колхозчининг ҳовли тўйини эшитиб тошкентлик артистлар ҳам келиб қолишди. Уйдаги базм ҳовлига кўчирилди. Ўртага машъала ёқилди. Раққосалар ўйинга тушдилар. Хонандалар жўр бўлдилар.

...Ўтган йилги байрамда бу кўча йўқ эди. Борлари ҳам ўнқир-чўнқир эди. Юриб бўлмасди. Кишининг қўли ҳақиқатан ҳам гул экан. Кўпчилик ёпишса, чўлу-биёбонни тезда гулистонга айлантириб юбориш ҳеч гап эмас экан. Мана бир йилнинг ўзида тор, кинғир-қийшиқ кўчалар равон бўлди. Қамишзор ўртасидан йўл тушиб асфальтланди.

Шу улуғ айём кунлари кўчаларни айланамиз. Атрофга суқланиб қараймиз. Ҳў, у байрамдан бу байрамгача бўлган вақт ичида қанчадан-қанча ўзгаришлар бўлиб кетибди. Азамат деҳқонлар қўриқ ер очишиб, янги қишлоқ қуришибди, кечаги қамишзорлар ўрнида тўрт хоналик шиферлик уйлар қад кўтарган, қишлоқ жамолини очиб юборган. Ҳашаматли клуб, болалар боқчаси қишлоқ ҳуснигa-ҳусн қўшиб турибди. Колхознинг идораси ҳам шу янги қишлоққа кўчди. Унинг атрофи обод. Келгуси йилнинг шу вақтигача бу жой гулзорга, узумзорга айланиб қолади. Чунки ўтқазилган ток қаламчалари бегубор ўсяпти. Миришкор соҳибкорлар уларга парвона.

Идора ёнидаги 18 гектарлик ташландиқ ер энди кўзга хунук кўринмаяпти. Чунки боққа айлантирилди. Барвақт ўтқазилган мевали дарахтлар шу йилнинг ўзида дастлабки ҳосилини берди.

Олмазор ёнидаги гулзордан ўтиб, катта каналга буриламиз. Кўм-кўк зилол сув пишқириб оқиб турибди. Дидларингизга балли, азамат деҳқонлар. Шу каналнинг қоқ устига икки қаватли чойхона ва ошхона қуришибди.

— Бу ерда тайёрланадиган мазали овқатларнинг кўпи, — дейди колхоз раиси Сайдираҳим Саймаков, — далада ишлайдиган сувчиларга, тракторчиларга бепул бериляпти.

Кейин раис қувончли рақамларни айтиб берди. Колхозчилар деҳқончиликка кейинги йилларда, айниқса, меҳр қўйишибди. Гектар бошига олинадиган пахта ҳосилини ҳар йили 4-5 центнердaнга кўпайтиришяпти. Шу сабабли даромад ортиб боряпти. Устама мукофотлар олиниб турилибди. Буларнинг бир қисми турар-жой, маиший-маданий бинолар қурилишига сарф бўляпти.

Бугун биз янги қишлоқни кўриб турибмиз. Қишлоқ яна ҳам яшнаб кетади. Пахтакор, соҳибкор, чорвадор, механизаторларнинг ҳақиқий шаҳарчасига айланади. Колхозчилар янгича ишлаб, қишлоқларимиз қиёфасини тубдан ўзгартиришяпти.

М. ҒОЗИЕВ,
Бўка районидаги «Коммунизм» колхози.

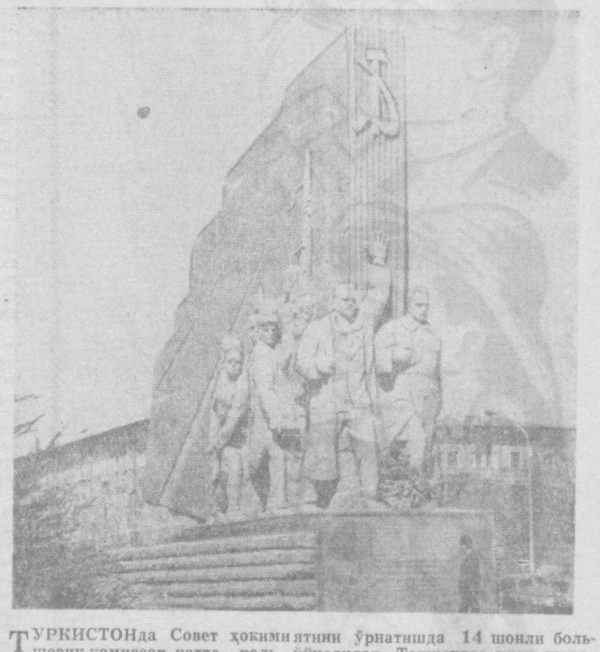

ТУРКИСТОНда Совет ҳокимиятини ўрнатишда 14 шонли большевик-комиссар катта роль ўйнадилар. Тошкентда улар шарафига улуғвор монумент ўрнатилган. Суратда: Туркистоннинг 14 комиссари монументи.

ШИФОБАХШ ДАРГОҲЛАР

Асбобсозлик заводи ётоқхонасида ташкил этилган янги поликлиника меҳнаткашларга хизмат қила бошлади. Поликлиника ноёб медицина ускуналари билан қуролланган. Рентген кабинети ишлаб турибди. Хирургия, онкология, тери касалликларини даволовчи кабинетлар беморлар хизматида. 30 дан ортиқ врач ва 70 га яқин ҳамшира меҳнаткашлар саломатлиги йўлида жон куйдиряпти.

Поликлиникада болалар учун алоҳида бўлим очилган. Шунингдек, пойтахтимиздаги 17-касалхонада ҳам болалар учун даволаш хонаси ташкил этилмоқда. 50 койкали янги бино яқинда қурилиб битказилди.

17-касалхона бундан буён яна кенгайтирилади. «Ташгипрогор» институти касалхонанинг янги лойиҳасини тайёрламоқда. Эндиликда койкалар 400 тага етказилиб, касалхона замонавий медицина асбоб-ускуналари билан тўла-тўкис жиҳозланади.

Шу йилнинг охирида лойиҳа бинокорлар қўлига топширилади. Келаси йилдан бошлаб улар касалхонани кенгайтиришга ва янги шифобахш корпуслар қуришга киришадилар.

ГУЛДАСТА

Санъаткорнинг мақсади кишиларга завқ бағишлаш, кулдириш, дилидан жой олиш. Бугунги байрам арафасида ҳам санъаткорлар ўз гулбоғларидан энг хушбўй, энг чиройли гулларидан даста ясаб томошабинларга тутқазиш ниятидалар. Шунинг учун ҳам улар репертуарларини байрамга мослаб қайта тузишган. Тошкентлик санъаткорлар билан байрам кунлари москвалик ва киевлик меҳмонларимиз ҳам томошабинлар хизматида бўлишади. Бугун, эртага ва индинга Свердлов номли концерт залида Бутуниттифоқ эстрада артистлари конкурси дипломанти Раиса Жемчужная ва Николай Шчукин иштирокида ўйноқи эстрада қўшиқлари, музикаларини тинглаш мумкин. Москвалик машҳур эстрада артисти В. Юговнинг санъатини кўришни истаганлар эса эстрада театрига марҳамат қилишсин. Болалар ва ёшлар ҳам эсдан чиққани йўқ. 8 ноябрда Свердлов театри биносида кундузи И. Судоров раҳбарлигида икки бўлимдан иборат «Сирлар очиляпти» номли эстрада концерти намойиш қилинади.

МИЛЛИОНЛАР ҚАЛБИДА

Октябрь революцияси бизга ўтмишга якун ясаб, келажак йўлини белгилаш имконини яратди. У халқ ғалабаси фақат мумкин бўлибгина қолмай, балки муқаррар эканлигига бизда ишонч ҳосил қилди. Бугунги кунда Улуғ Октябрь нури бизнинг гўзал оролимиз устида порламоқда.

Николас ГИЛЬЕН
Куба шоири.

● ● ●

Октябрь революцияси йиллиги ҳар гал нишонланаётганида, мен ўз-ўзимга беихтиёр шундай савол бераман: агар бу улуғ воқеа рўй бермаганида, контрреволюция ғалаба қилганида дунё қандай бўлур эди?

Бу саволга жавоб доимо битта: дунё ҳозиргача жаҳон империализми эксплуатация ва қашшоқлик гирдобига ташланган бўлур эди. Ҳаммага, шу жумладан ҳатто социализмнинг, буюк Совет Иттифоқининг душманларига ҳам маълум бўлган ҳақиқат шундан иборат: тарихнинг боришига ҳеч бир революция Октябрь революциясидек чуқур таъсир кўрсатмаган.

Ҳусайн ФАХМИИ
араб жамоат арбоби.

● ● ●

Бу революция планетамиз халқларининг озодлик учун асрлар давомида олиб борган курашининг энг юқори чўққиси бўлди. 1917 йил Октябрь революцияси Россия кенгликлари устида бўрондек кезиб, чириган эксплуататорлик тузумини супуриб ташлади. У барча қитъаларнинг энг узоқ бурчакларида қудратли революцион кучларга туртки бўлди. Октябрь революцияси ҳақидаги хабар эзилганларни ҳаёт ва курашга уйғотди...

Аруна АСАФ АЛИ
Халқлар ўртасида тинчликни мустаҳкамлаш халқаро Ленин мукофоти лауреати.

„АВРОРА“ НАЪРАСИ

«Аврора»нинг наъраси,
Учқундан зўр аланга.
Октябрнинг шуъласи
Нур таратди оламга...
Меҳнат, Тинчлик ва Дўстлик
Октябрнинг шиори;
Коммунистик партия—
Халқимиз ифтихори.
Ленин берган ол байроқ
Ҳилпирайди қўлларда.
Октябрнинг шуъласи,
Сўнмас офтоб йўлларда.

Р. ДАМИНОВ.

КУРАШ ВА ҒАЛАБА

Ҳар йили халқимизнинг энг катта байрами нишонланадиган кунларда мен революцион ўтмишимизни, Октябрнинг ўша оловли кунларини эслаб кетаман.

Октябрь революцияси эзилганлар, қуллик меҳнати машаққатини, азоб-уқубатини тортган, лекин роҳатини кўрмаган миллионлаб кишиларнинг революцияси эди. Шу боисдан ҳам «Аврора»дан отилган тўп садоси мазлум Туркистон ўлкасига ҳам яшиндек тез етиб келди.

Ўша вақтдан бери қирқ саккиз йил вақт ўтди. Айтишга осон. Шу йилларда совет халқи кураши ва ғалабалари, меҳнати ва жасоратининг довруғи бутун дунёни ларзага келтирди, ер юзининг миллионлаб меҳнаткашлари учун улкан намуна мактаби бўлди. Эндиликда коммунизм жаҳонни кезиб юрган шарпа эмас, балки Советлар мамлакатида, социализм мамлакатларида миллион-миллион меҳнат аҳлларининг кундалик иши ва кураши бўлиб қолди. Ўтмиш авлодлар орзусини қаҳрамон халқимиз амалга оширмоқда.

Буларнинг ҳаммаси Октябрь революциясининг буюк самараси, Ленин тузган Коммунистик партия раҳбарлигида коммунизм қураётган халқимиз меҳнати ва курашининг улкан натижаси, Ленин ғояларининг чинакам тантанасидир.

Фаттоҳ ЮСУПОВ,
1918 йилдан бери КПСС аъзоси.

ЕТТИ ДОВОН ОШИБ

Мамлакатимизда катта шодиёна. Ҳаммаёқда байрам нафаси. Барча совет кишилари қатори ўлкамиз саноатчилари ҳам Улуғ Октябрь байрамининг 48 йиллигини меҳнатда улкан зафарларни қўлга киритган ҳолда кутиб олаётирлар. КПСС Марказий Комитети сентябрь Пленуми саноатимиз учун юксалиш йўлини белгилаб берди. Пленум қарорларини амалга ошириш учун ғайрат билан курашаётган коллективимиз дастлабки муваффақиятларга эришмоқда.

Фирмамиз меҳнатсеварлари Улуғ Октябрь шарафига ўзаро социалистик мусобақани кенг қулоч ёйдириб 5 октябрдаёқ ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш етти йиллик планини шараф билан адо этдилар. Етти йил давомида маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажми етти баравар кўпайди. Жумладан якка буюмлар тайёрлаш эса саккиз мартага ортди. Ҳозир корхонамизда 50 дан ортиқ турдаги ҳар хил кенг истеъмол буюмлари тайёрланаяпти.

Янги техника ва технология зафар келтирмоқда. Ўтган давр мобайнида корхонамизда 365 та серунум машина ва дастгоҳ ўрнатилди. 60 та лента тўқиш машинаси, КС—2—2 маркали 3 та мукаммаллашган қуритиш камераси ва бошқа замонавий агрегатлар шулар жумласидандир. Янги техникани жорий этиш туфайли ўтган етти йил давомида корхонамизда меҳнат унумдорлиги 2,5 бараварга ошди. Ички имкониятларни топиб ишга солаётганлигимиз, резервлардан унумли фойдаланаётганлигимиз эвазига фирмамизнинг жамғариш ҳажми 17,7 марта кўпайди.

Биз маҳсулот ишлаб чиқаришда аҳоли эҳтиёжини тўла ҳисобга олаяпмиз. Давр талаби билан ишимизни қайта ташкил этмоқдамиз. Етти йиллик давомида 30 дан ортиқ янги турдаги маҳсулотлар ишлаб чиқариш ўзлаштирилди. Фирмамизда тайёрланган баҳмал дастурхонлар, турли газламалардан тайёрланган аёллар рўмоли, ярми жунли шарфлар ва бошқа кўпгина кенг истеъмол буюмларимизнинг бозори магазинларда чаққон. Шуни зўр мамнуният билан қайд этиш керакки, Совет Иттифоқида биринчи бўлиб «газ» газламасидан аёллар рўмоли тайёрлаш технологияси тўла ўзлаштирилди.

Корхонамизда ишлаб чиқариш процессларини такомиллаштириш, маҳсулот сифатини яхшилаш ва таннархини арзонлаштириш, саноат эстетикасини жорий этиш учун бошланган кураш кенг қулоч ёзмоқда. Коммунистик меҳнат бригадалари аъзолари бу борада айниқса қувончли натижаларга эришмоқдалар. Ҳозир корхонамизда коммунистчасига яшаш ва ишлаш учун 86 процентдан ортиқ ишчи ва инженер-техник ходим курашаяпти. 25 бригада, 3 та участка ҳозиргача коммунистик меҳнат коллективлари деган шарафли номни олишга муяссар бўлганлар. 240 илғор ишчи коммунистик меҳнат зарбдоридир.

Коллективимиз улуғ айёмни ёруғ юз билан кутиб олди. Энди навбат КПСС XXIII съездини ҳам меҳнатда улкан ғалабаларни қўлга киритган ҳолда кутиб олишга. Шу кунларда корхона цех ва участкаларида меҳнат кўтаринкилиги қанот ёзмоқда. Зиммамизга улкан мажбуриятлар олган ҳолда меҳнат қилмоқдамиз. Йиллик планни 5 декабрдаёқ бажариб қўйишга аҳд қилдик. Етти йиллик планда кўрсатилгандан 2 миллион сўмлик кўп маҳсулот ишлаб чиқармоқчимиз. Бу ҳозир кенг қулоч ёяётган социалистик мусобақа вазифасининг биринчи босқичидир.

Коллективимиз партия XXIII съезди шарафига яна ҳам каттароқ совға ҳозирлаш ниятида. Шу куйда курашиб, 1966 йил 1 квартал планини 26 мартда бажаришни кўнглимизга тугиб қўйдик. Съезд очиладиган кунгача планга қўшимча равишда 40 минг донадан ортиқ турли хил буюмлар ишлаб чиқариш коллектив бурчидир.

Кўзланган маррага албатта етамиз. Корхонамизда шу кунларда жорий этилаётган янгиликлар, омманинг ижодий ташаббуси бунга гувоҳ. Йиллик планни барвақт адо этиб, партиямиз съездини ёруғ юз билан кутиб олиш ҳар бир ишчи, инженер-техник ходим дилидаги бирдан-бир ниятдир.

И. ШОДИБЕКОВ,
Тошкентдаги «Учқун» тўқимачилик галантерия фирмаси директори.

БАЙРАМ ТОНГИ

Байрам тонги қанчалар кўҳлик,
мукаррам,
Яшар озод эл билан мангу
мухтарам,
Инсон учун муътабар бу улуғ
байрам,
Жилва қилур юртимда зафар
дам-бадам,
Инқилобнинг зиёси бахш этди
ҳурлик,
Алвон янглиғ байроқлар,
ярқирар нурлик...
Бўлди элимга дилкаш ҳаёт
сурурлик,
Айёми бу муқаддас нақадар
кўркам.
Чўл-у саҳро гулистон ҳар ённи
кўринг,
Кенг водилар қўйнида жавлонни
кўринг,
Шакарга-болга тўлган бўстонни
кўринг,
Қанча мақтанса арзир шаҳар
ва далам.
Байрам тонги қанчалар кўҳлик,
мукаррам,
Яшар озод эл билан мангу,
мухтарам,
Инсон учун муътабар бу улуғ
байрам,
Жилва қилур, юртимда зафар
дам-бадам.

ХУШНУД,
пенсионер.

БАХТГА ЁРМИЗ

Ўлкамиз хотин-қизларининг революциядан илгариги аянчли, азоб-уқубатларга тўла машаққатли ҳаётини хотирлайман. Ислом жаҳолатида қолган ўша ўтмишни шу кунлардаги ҳаётимиз билан қиёс қилгудек бўлсам беихтиёр фахрланаман. Мен ўзим ҳам ўшандай ҳаётни бошимдан кечирганман.

Октябрь менга ҳам неча минглаб ўзбек хотин-қизлари қатори озодлик берди, бахт йўлини кўрсатди. Бу йўлга чиқиб олиш, албатта, курашсиз ва қурбонсиз бўлмади. Тошкентда рабфакда ўқиган, женотделда ишлаган, комсомолга кирган вақтларимда шу курашдан мен ҳам четда турмадим.

Хотин-қизларнинг саводини чиқариш, паранжи ташлаш учун ҳужум йиллари оғир, лекин шарафли йиллар эди. Бу даврнинг бутун воқеалари ипидан игнасигача хотиримда қолган. Уларни унутиш қийин, унутиб ҳам бўлармиди?

Эндиликда хотин-қизларимиз ҳаётига, улар турмуши ва ўқишига чет мамлакатлардаги миллионлаб мазлумалар ҳавас билан қарашади. Бугунги кунда «зангори кема» бошқараётган, ёш авлодга маърифат даргоҳида илм бераётган, халқ саломатлиги учун курашаётган, фанда янги-янги кашфиётлар яратаётган опа-сингилларимиз, меҳрибон оналаримизнинг ажойиб тақдири дунёдаги барча хотин-қизлар учун ўрнак бўларли бир мактабдир. Бу — революция мактабидир!

Жаҳон ОБИДОВА,
1925 йилдан бери КПСС аъзоси.

ШУНҚОРЛАР ДАЛАДА

ПАХТА йиғим-теримини жадаллаштиришда механик-ҳайдовчиларимизнинг ҳиссаси ниҳоятда катта бўлди. Оққўрғон районидаги «Озод» колхозининг тракторчилари бу йил ҳар қачонгидан ҳам яхшироқ ишлашди. Уларнинг кўпи мавсумда 90-100 тоннадан пахта териб беришди. Суратда: (чапдан ўнгга) колхознинг ишчан механик-ҳайдовчиларидан Х. Исҳоқов, Б. Алихонов, С. Маханов, Т. Талафов, Х. Абдупаттаев ўртоқлар.

А. Тўраев фотоси.

НУР УСТИГА НУР

«Ўзэлектромонтаж» трестининг коллективи Улуғ Октябрь байрамини меҳнатда ажойиб муваффақиятлар билан кутиб олди. Республика электр шохобчалари ва подстанцияларида электр монтаж ишлари етти йиллик плани муддатидан олдин бажарилди.

Умумий қуввати 2750 киловольт-ампер бўлган икки ярим минг подстанция ва тақсимлаш қурилмалари, салкам 16 минг километр юқори вольтли линия ва кабель шохобчалари монтаж қилинди ва ишга туширилди. Шу туфайли конруда, металлургия, химия, енгил саноат ва саноатнинг бошқа тармоқларидаги йирик корхоналарни ишга тушириш, колхоз ва совхозларни электрлаштириш мумкин бўлди.

11 миллион сўмдан кўпроқ маблағ тежаб қолинди, шундан 2 миллион сўми рационализаторлардан тушган 2012 та таклифни жорий этиш натижасида тежалди. (ЎзТАГ).

КОММУНИСТ

Уларнинг фикри-ёди ҳамиша бир нарса билан банд: эл бойлигига кўпроқ бойлик қўшсам, кечагидан бугун унумлироқ меҳнат қилсам, дейишади. Мақсадлари йўлида учраган қийинчиликларни енгиш учун юрак қўри, билак кучини аяшмайди.

Совхоз коммунистларининг дарғаси Мараим Абдулҳакимов ана шулар ҳақида ўйларди, кечаги иш натижасидан хурсанд бўлганданми, мийиғида кулиб қўяр, баракалла, офарин қишлоғимизнинг фидокор кишиларига, жонкуяр коммунистларимизга, байрамга ёруғ юз билан етиб келдик, зиммадаги юксак мажбуриятни ҳам бажариб қўйдик, дерди у ўзига-ўзи. Ахир, озмунча тер тўкмадик...

Секретарнинг қулоқлари остида коммунистларнинг бундан бир йил илгари бўлиб ўтган очиқ партия йиғилишида айтилган гаплар жаранглаб эшитилгандек бўлди.

— Энди қолоқликка ортиқ чидай олмаймиз. Яхши меҳнат учун яхши маданий-маиший шароит яратиб берилишини талаб этамиз. Мутахассисларнинг, тажрибакорларнинг фикри билан қачонгача ҳисоблашилмайди. Механизациялашган звенолар расмият учунгина тузилгани йўқ-ку. Нега уларга кенг ҳуқуқ берилмайди.

Ушанда секретарь Мараим Абдулҳакимов янгигина сайланган эди. Область партия комитетида инструктор бўлиб ишлаган Ходи Мирзаев совхозга директорлик қиларди.

Янги раҳбарлар ишни коммунистларнинг ана шу мажлисда қўйган талабларини амалга оширишдан бошладилар. Қишлоқ коммунистларининг ташаббус кўрсатиб ишлаши учун ҳар тарафлама шароит яратилди. Деҳқончиликдаги ҳар бир тадбир кўпчиликнинг маслаҳати билан амалга оширилди. Энг қийин, қолоқ участкаларга коммунистлар юборилди.

Барат Саидов тажрибали бригадирлардан эди. Коммунистлар уни совхознинг 3-бўлимига бошқарувчи қилиб тайинлаб янглишмадилар. Бўлим бу йил совхозда биринчи бўлиб маррага етди. Ана шу бўлим бошланғич партия ташкилотининг секретари Абдулла Омонтоевни коммунистлар жуда ҳурмат қилишади. У, ширин сўз, муомаласи яхши раҳбар. Ҳар бир кишининг характери, кайфиятига қараб иш юритади, юракка йўл топабилади. Шунинг учун ҳам бўлимдагилар унинг бир гапини икки қилишмайди.

Уммат Иброҳимов аввал хўжалик иши билан шуғулланарди. Дурустгина маош ҳам оларди. Лекин у кўпчиликнинг манфаати деб иссиқ ўрнини совутди, кам ҳосилли бригадага бошчилик қилди. Ҳар гектаридан 30 центнердан ҳосил олинишини таъминлади.

Туябўғиз сув омбори яқинидаги совхозга қарашли пахтазорларда меҳнат қилиш учун марказдан қатнаб ишлаш керак. 1-бўлим бошланғич партия ташкилоти бу масалани муҳокама қилганида ем-хашак бригадасининг бошлиғи Толип Пўлатов қўл кўтариб қолди.

— Мени ўша жойда ишлаш учун юборинглар, — деди у.

Кўпчиликнинг ишончини оқлади, азамат. Илгари 12—13 центнердан ҳосил олинган ерлардан бу йил 25 центнерга етказиб дурдона кўтарди.

Камтар, меҳнаткаш коммунист Ғулом Турдиохуновни ҳақли равишда техника жиловкори деб айтсак бўлади. У совхозда бош инженер бўлиб ишлайди. Совхоз партия комитети бюоросининг аъзоси сифатида ҳам кўп ишларни амалга оширди. Унинг зиммасига механизаторлар ўртасида оммавий-сиёсий, тушунтириш ишларини олиб бориш вазифаси топширилган эди. Партия топшириғини бажонидил бажариб келмоқда у. Совхозда бу йил 91 та механизациялашган звено иш олиб борди. Ғулом Турдиохунов ана шу звенолар ўртасида хўжалик ҳисоби, нарядсиз ишлашнинг афзалликларини, кам меҳнат сарф қилиб, қандай қилиб мўл ва арзон ҳосил етиштириш йўлларини тушунтириш учун курашди. Натижа кутилгандан ҳам аъло бўлди. Бу звеноларнинг деярли ҳаммаси план ва мажбуриятини ошириб бажарди. Ҳосилнинг асосий қисми машиналар билан териб олинди. Ҳамма ерда янгилик ғолиб чиқди.

Эҳа, совхозда бундай ажойиб, ташаббус ва ғайрат кўрсатиб меҳнат қиладиган коммунистлар озмунча эмас. Механик-ҳайдовчилардан Абдураҳмон Қўзибоев, Карим Ҳолмуротовларнинг номи совхозда кенг тарқалди. Улар машина теримида байроқдор бўлиб қолдилар. Коммунистлардан Юсуф Саидахроров, Отамурод Тошматовлар қўлда пахта теришда донг таратдилар.

Бугун улуғ байрам арафасида уларга ҳар қанча раҳмат айтсак, миннатдорчилик билдирсак арзийди. Ахир шулар эмасми, кечаникеча, кундузни кундуз демай, ерни экишга сифатли тайёрлаб, барча майдонларда кўчатни текис ундирган, ҳар туп ғўзани кўз қорачиғидай авайлаб ўстирган, техниканинг қудратини намойиш қилиб, мўл ва арзон ҳосил етиштирганлар. Ана шу фидокор кишилар социалистик мусобақага бошчилик қилдилар, янгиликнинг жарчилари сифатида катта ташкилотчилик ишларини олиб бордилар. Совхозни қолоқликдан олиб чиқиб илғорлар сафига дадил қадам қўйилишига бошчилик қилдилар.

Секретарь байрам арафасида ана шу жонкуярларни бирма-бир табриклашга, уларга миннатдорчилик билдиришга отланиб, ўрнидан қўзғалди. Далага, қайноқ меҳнат қучоғига, одамлар орасига йўл олди...

Н. РИХСИЕВ,
1-«Пискент» совхози.

МАНГУ ПОРЛАЙДИ

Совет Иттифоқи меҳнаткашлари! Бутун кучни коммунизмнинг моддий-техника базасини яратишга, КПСС Программасини бажаришга сафарбар этингиз! Яшасин Коммунистик партиянинг ленинча бош йўли!

УЙЛАР, ТЎЙЛАР

Равил бу йўллардан ҳар куни ўтади. Ишга келади, уйига қайтади. Энди унга қадрдон бўлиб қолган бу шаҳарча жамолига суқланиб боқади. Теварак-атрофга қараб ўз кўзларига ишонмайди. Нега? Нега бўларди, ахир бу ерлар яқиндагина пастак кулбалар макони, қирлик, адирликлар эди-да.

Энди-чи? Мана бугун у бутун бошли кўркам шаҳарчани кўриб турибди. Кенг-кенг кўчалари, йўллар бўйидаги дов-дарахтлар, ариқларда жилдираб оқаётган зилол сувлар, кўркам бинолар Равил учун қадрдон. Уларни ўзнга ўхшаган кишилар бунёд этишган. Ўнлаб кўп қаватли турар-жой бинолари, мактаб, боқча, магазин, ҳаммом — эҳ-ҳе, ҳаммасини санаб саноғига етиб бўлармиди. Куни кеча — улуғ айём арафасида улар сафига яна 32 ва 72 квартирали икки турар-жой биноси ва 140 ўринли болалар боқчаси қўшилди. Шаҳарча яна кенгайди.

Равил Сафаров мастерлик қилаётган участканинг донғи бутун бошқармага кетган. Унинг қўлида 30 киши ишлайди. Кранчини ҳам ўзлаларига қўшиб олишган. Панеллар келди, дегунча ишга киришиб кетаверишади.

Мана кран қўнғироғи чалинди. Ҳозиргина елиб келган «МАЗ» бортидаги панеллар қудратли хартум илгакларига илинди. Машинист ричагларни босди. Панель кўкда оҳиста лапанглаб тўртинчи қаватга томон йўналди. Юқорида монтажчилар Габдулхай Ахатов ва Николай Колев туришипти. Уларнинг кўзи панелда. Қабул қилиб олишди-ю, остки плита устига вертикаль қилиб қўйишди. Сўнг монтажлашга киришишди. Чоклар пайвандланди. Кетма-кет бетончилар ишга киришиб кетдилар. Озод Муҳамедшин билан Иван Беляев опалубкалар орасига бетон қуйиб чиқишди. Чоклар ораси эса цемент қоришмаси билан сувалди.

Куни бўйи иш шундай давом этаверди. Смена охиригача 80 та панель тўла монтаж қилиб бўлинди. Бу одатдагидан 15 та кўп. Бинокорлар хурсанд. Шу кетишда кетаверишса 96 квартирали бу турар-жой ҳам аввалгиларидек муддатидан олдин қўлдан чиқиши турган гап.

— Эътибор қилган бўлсангиз балконлар монтажида суръат анча тезлашган, — деди Р. Сафаров. — Илгари биз битта балконни ўрнатиш учун 6-7 та операцияни бажарар эдик. Бинокор рационализаторларимиз ўйлаб-ўйлаб бу элементларни 3 тага камайтиришди. Мана энди ишимиз суръатига яна суръат қўшилаётир. Сифатга ҳеч қандай путур етгани йўқ. Аксинча балконлар пишиқ-пухта бўлмоқда. Қурилиш таннархининг арзонлашаётганлигини айтмайсизми.

— Куни кеча ҳисоб-китоб қилиб кўрсак, 52 кунда 104 та квартирани қўлдан чиқарибмиз, — суҳбатга қўшилди прораб Юрий Данилов. — демак ҳар куни икки квартира тайёр деган гап бу. Биргина бизнинг участка шунча ишни амалга оширмоқда. Массив қурилишида озмунча бригадалар, участкалар ишлаяптими.

Ҳа, пойтахтимиз Шимоли-Шарқида олам юзини кўраётган Високовольтная массиви қурилишида фақатгина Тошкент уйсозлик комбинати 1-монтаж бошқармаси коллективи эмас, 4-қурилиш тресги бинокорлари ҳам ўз ҳиссаларини қўшмоқдалар. Ўнлаб ёрдамчи пудратчилар шу ерда. Барча бинокорлар бир жон-бир тан бўлиб Чилонзор йўлдоши — Височковольтная массиви қурилиши суръатига қанот боғламоқдалар.

Кўч ортган машиналар шаҳарча томон тинимсиз келиб турибди. Бахтиёр оилалар янги квартираларга кўчиб кириб, ҳовли тўйлари ўтказмоқдалар. Байрам арафасида яна 104 оила аъзоларига кўркам квартиралар топширилди. Яна икки кўп қаватли бино фойдаланишга топширилиш арафасида турибди. Бугун-эрта бу уйларга ҳам ишчилар, олим ва ўқитувчилар кўчиб киришади. Янги уй уларга янги бахт ҳадя этсин.

Ж. НОСИРОВ.

ЮКСАЛИШ САРИ

Кўп йиллар давомида хўжалигимиз кейинги ўринларда судралиб келди. Сурункасига ўн уч йил пахта тайёрлаш планининг бажарилмай келишидан биз жуда ҳижолатда эдик. Ана шу қолоқликдан чиқиш ва илғорлар сафидан ўрин олиш учун барча чораларни кўрдик. Ҳаммамиз бир ёқадан бош чиқариб, ишладик. Ўтган йили ишимизнинг натижаси бирмунча тузук бўлди. Планни бажардик. Колхозчиларимиз ҳалол меҳнат қилинса ҳосилдорликни гектар бошига йилдан-йилга ошириш мумкин эканлигини амалда кўрдилар. Шу сабабли колхозчиларимиз йиғим-теримни тамомлаш биланоқ 1965 йил мўл ҳосили учун курашни кучайтириб юборишди. Экин майдонлари ўғитланиб, сифатли ҳайдалди. Бунинг натижасида бу йил аввалги йилларга нисбатан чигит экиш анча барвақт тамомланди. Кўчатни ердан текис ундириб олиб унинг парваришини кучайтирдик. Ғўзани чопиқ қилиш, озиқлантиришда механизациядан усталик билан фойдаландик. Натижада ғўзаларимиз сершох бўлди. Хирмон баракали кўтарилди. Бир йилнинг ўзидаёқ колхоз бўйича гектар бошига ҳосилдорлик тўрт центнерданга кўтарилди. 950 гектар ернинг ҳар гектаридан 26 ўрнига 30 центнердан «оқ олтин» топширдик.

Колхознинг «Тўқсон бир» деб ном олган участкаси бор. Бу ерлар паст-баландлик, сой, қирлардан иборат. Сув камчил, экинлар насос ёрдами билан суғорилди. Бу қолоқ участкамизга алоҳида эътибор бердик. Ҳар бир ишни ўз вақтида олиб боришни йўлга қўйдик. Пасти-баланд ерларда тракторлардан усталик билан фойдаландик. Экинларнинг юмшоқ тупроқда ўсиб ривожланиши таъминланди. Шу сабабли ҳам бу ерда гектар бошига ҳосил 35 центнерданга етди. Бошқа кам ҳосилли участкаларга ҳам эътиборни кучайтириб мўлжалдаги ҳосилни етиштиришга эришдик.

Биз пахтачиликда комплекс механизациялашни кенг йўлга қўйишимиз туфайли ҳам баракали хирмон кўтаришга эришмоқдамиз.

Мўл ҳосил етиштиришда звено принципи асосида ишлаш қўл келди. Ўнта бригада ўрнида 22 та трактор-далачилик звеноси тузилганди. Бу звеноларга моҳир механизаторларимиз раҳбарлик қилишди. Улар кўчатларни авайлаб сақлашди, сифатли парвариш қилишди. Звено аъзолари топширилган ишни сидқидиллик билан бажаришди. Ана шунинг учун ҳам жуда кўп звенолар ўз зиммаларига олган қўшимча мажбуриятларини ҳам муваффақиятли адо этдилар. Моҳир механизаторларимиз «пўлат этак»ларга пахта теришди. Мавсум нормаларини ошириб бажариб, кўпчиликнинг иззат ва ҳурматига сазовор бўлишди.

Деҳқонларимиз КПСС Марказий Комитети март Пленуми қарорларини изчиллик билан амалга оширишда ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшмоқдалар. Улар гектар бошига етиштириладиган «оқ олтин»ни йил сайин кўпайтирмоқдалар. Эндиликда улар қанча кўп пахта сотилса, шунча кўпроқ даромад қилишларини яхши билишади. Биз бу йил пландан ташқари топширган пахтамизнинг ўзидангина қўшимча равишда 150 минг сўм даромад қиламиз. Ўтган йили ҳар бир ишчи кунига ўртача 2 сўм 38 тийиндан пул тўланган эди. Бу йил эса ҳар бир ишчи кунига 4—5 сўмдан пул тақсимлаш кўзда тутилмоқда. Даромадимиз кўпайган сари колхозчиларнинг маданий-маиший аҳволи яна ҳам яхшиланиб бормоқда. Турар-жойлар қуриш кўпаймоқда, маданий-маиший бинолар қуришни яна ҳам жадаллаштириб юбориш чоралари кўрилаётир.

Йилимиз баракали якунланаяпти. Пахтакорларимиз Улуғ Октябрнинг шонли 48 йиллигини муносиб совғалар билан кутиб олаётганликлари учун беҳад қувонмоқдалар. Ҳозир колхозимиз аъзолари ўртасида партиямиз XXIII съезди шарафига бошланган мусобақа авж оляпти. Даладаги ҳосилни тезроқ йиғиштириб олиб, келгуси йилга тайёргарлик кўриш қизиб кетди. Экинлардан бўшаган ерлардаги ғўзапоя пешма-пеш йиғиштириб олиняпти. Минерал ўғит ташиб чиқариш кучайтириб юборилди. Ҳар гектар ерга 400—500 килограммдан суперфосфат сочиб, шудгор қиляпмиз. Шу кеча-кундузда бешта ҳайдов трактори тўхтовсиз ишлаб турибди. Тешабой Тожиев, Ҳол Соибов, Эминжон Ёқубов каби азамат механизаторлар ерни тезроқ шудгор қилишга муносиб ҳиссаларини қўшмоқдалар.

Яхши сўз — жон озуғи. Колхозчиларимиз партия ва ҳукуматимизнинг кундалик ғамхўрликларига ҳалол меҳнат қилиш билан жавоб бермоқдалар. Биз ишни яна ҳам жадаллаштирамиз. Меҳнатда янгидан-янги ғалабаларни қўлга киритиб пахтакорлик шоншуҳратини оқлаймиз.

М. ЭРГАШЕВ,
Калинин районидаги Фрунзе номли колхознинг раиси.

Суратда: 1. Улуғ байрам арафасида фойдаланишга топширилган янги турар-жой бинолари. 2. Тошкент уйсозлик комбинати 1-монтаж бошқармаси бинокорларидан (чапдан) О. Муҳаммадшин, И. Беляев ва Г. Ахатов ўртоқлар.

А. Абалян фотолари.

МУРОДИГА ЕТГАНЛАР

Кексалар ёшларни дуо қилиб, муродингга етгин болам, дейишади. Келин-куёвга бахт-саодат тилаганда қўша қариб, ували-жували бўлинглар, дейдилар. Рўзимат ота билан Ҳури хола ҳам муродига етиб, ували-жували бўлганлардан.

Умр шунақа экан-да! Ахир кечагина эмасмиди, Рўзимат маҳалладаги тенгқурлари билан эски мактабдан қочиб кўчама-кўча югуриб юргани? Шунақа-ку, лекин ўшандаям тийраккина бола экан. Ўн тўрт ёшида инқилоб бўлгани, кўча-куйларда, чойхона гузарларда одамларнинг бир-бирини қучоқлаб суюнишгани ҳали-ҳали ёдидан чиқмайди.

Еш йигитча ундан кейинги йўлини тез топиб олди. Заводга ишга кирди. Анча йил қолипловчи бўлиб ишлади. Лекин ўқишга вақт топилмади. Саводини чиқариб олди-ю, у ёғига тирикчилик йўлига кириб кетди.

«Биз энди ўтиб қолдик, шунга яраша болаларимиз саводхон, билимдон одамлар бўлсин», деб аҳд қилиб қўйди. Толеини қарангки, бир эмас, тўққиз боланинг отаси бўлди. Авваллари яхши ният — ярим мол дейишар эди. Ҳозир яхши ният бутун мол бўлиб қолди.

Тўнғич қизи Ҳакимахон онасига тортди. Ёшлигиданоқ озода, куюнчак қиз бўлди. Ўнни битирди-ю, ТошМИга кирди. Рўзимат ота ҳар замон-ҳар замонда Ҳакимахоннинг ишхонасига—2-туғруқхонага бориб қолади. «Раҳмат опажон!», «Барака топ қизим!», «Отангга раҳмат!». Янги меҳмонни бағрига босиб касалхонадан чиқиб кетаётган ёш жувон, келинини машинага чиқарай деб турган қайнота ёки қайнонанинг қалбидан отилиб чиққан бу сўзлар тўппа-тўғри Рўзимат отанинг юрагига қондай илиқлик билан қуйилади.

Ҳакимахон аспирантурага ҳам кирди. Яқинда диссертация ёқламоқчи. Ҳурихола «Кимдан камсан? Тағин ўзингни қийнаб ўқиб нима қиласан?» деб қизини койиган эди, Рўзимат отанинг аччиғи келди. «Кўявер онаси, қизинг билим олса бировдан ортиқроқ бўлай деб ўқиётгани йўқ, замоннинг ўзи шунақа ҳозир», —деди.

Ўғилнинг отини муродига етсин деб, Ҳожимурод қўйишган эди. Ҳа, у муродига етди. Машинасозлик техникумини битириб, трактор-йиғув заводида старший мастер бўлиб ишлаяпти.

Султонмурод ҳам акасининг изидан борди. Электромеханика техникумини битириб, шу заводда техника бюросининг бошлиғи бўлиб ишлаяпти. Боласи тушмагур оёғидан ўт чақнаган йигит чиқди. Ҳали қарасангиз Москвага учиб кетади, ҳали Ленинградга бориб келади. Илғор заводлардан тажриба ўрганаяпмиз, дейди. Бунинг устига ишчи-мухбирлар университетини ҳам битириб олди. Газета-журналларга тез-тез мақолалар ёзиб туради. Раъно Октябрь район пионерлар уйида тўгаракни бошқаради. Бекмурод политехника институтини битириб, 3-автопаркда инженер-техник бўлиб ишлайди. Хурсандой билан Дилмурод шу институтда ўқишади. Хуллас, шу оиланинг ўзи етти дипломга эга бўларкан.

Гоҳ-гоҳида мўйсафидлар Рўзимат ота билан ҳазиллашиб қолишади. Ўзинг-ку, бир амаллаб саводингни чиқариб олган рабочий эдинг. Болаларинг ҳаммаси олим бўладими, деймиз».

Рўзимат ота бўш келармиди?

«Рабочий бўлганимга хурсандман-да!—дейди у кўксини баланд кўтариб. — Ҳали қараб тургин, олим ҳам гапми, болаларимни академик қилмасам, Рўзимат отимни бошқа қўяман!»

Рўзимат ота рост айтади. Замон талабининг ўзи шу. Ҳамма олдинга интилади. Олдинга интилганлар эса муродига етади. Тошкент шаҳар Еттисув кўчасидаги 11-уйда яшовчи Тўлаевлар оиласи ҳам Октябрь инқилоби нурафшон қилган йўлдан бориб муродига етганлардан.

Т. МИРҲОДИЕВ,
У. ХОШИМОВ.

НОЗ-НЕЪМАТЛАР

Бозор йўлкалари, прилавка ёнлари, сотувчи атрофи—ҳаммаёқ одамлар билан гавжум. Нози-неъматлар бозори чаққон. Бу ерда нималар йўқ дейсиз. Жонингдан бўлак ҳамма нарса топилади. Тилни ёрадиган қовун-тарвуз, ширасидан бол томаётган қирмизи ва ҳусайни узумлар, косадек анор, пиёладек олмаларни харид қилишаяпти кишилар. Ҳаммаси байрам дастурхонига.

Байрам арафасида бозорга келаётган моллар тағин ҳам кўпайди. Бозор инспектори А. Раҳмонов Оржоникидзе ва Калинин районлари хўжаликларига чиқиб шартномалар тузиб қайтган эди. «Қизил Ўзбекистон», «Правда», Свердлов номли колхозлар, «Тошкент» ҳамда «Назарбек» совхозларидан кўплаб сабзавот ва ҳўл мева келди.

Биргина областимиз далаларида етиштирилган ноз-неъматларни кўрмайсиз бу ерда. Фарғона ноки, Қува анори, Ленинобод туршаги, қўйингчи республикамизнинг барча бурчакларида етиштирилган турли мевалар ҳам Олой бозори прилавкаларида. Ҳар куни 400 тонна юк сотилмоқда.

Фарғона область Қува районидаги «Коммунизм» колхозидан келган М. Розиқов, шу райондаги Карл Маркс номли колхоз аъзоси М. Жўраев, «Тошкент» совхози ишчиси М. Усмонов ўртоқларнинг қўли-қўлига тегмайди. Улар ўз томорқаларида етиштирилган анор ва қовун-тарвузларни тошкентлик биродарларимизнинг оғзи тегсин деб олиб келишган.

— Деҳқонларга катта қулайлик яратиб бераяпмиз,—дейди Олой бозори директори ўртоқ В. Қодиров.—30 ўринли меҳмонхона улар хизматида. Барча сотувчилар оқ халатлар билан таъминланган. Байрам арафасида яна 400 ўринли сотиш жойи деҳқонлар ихтиёрига топширилди. Марҳамат, ноз-неъматлари билан савдо қилаверишсин.

Суратда: Олой бозорида байрамолди савдоси.

А. Абалян фотоси.

ШИРИНЛИКЛАР

«Ўртоқ» кондитер фабрикаси коллективи байрам дастурхони учун турли хил ширинликлар ишлаб чиқармоқда. Фабрика аҳли .ёри-биродарларига совға-салом ҳадя этувчи кишилар ғамини ҳам еб қўйган. Алоҳида қутичаларда мевалар комплекти тайёрламоқдалар. Уларга «Ўзбекистон мевалари» деб ном берилган. Комплект ўз номига мос. Бу ерда ўн хилга яқин ширинликлар намунаси жамланган. Алоҳида пакетларда эса 100 граммлик конфетлар магазинларга жўнатилмоқда.

«Дилором-«Тошкент», «Ўзбекистон» деб номланган совғалар харидорларга маъқул тушади. Ирис, карамель, олтин калит ва бошқа хил шоколодлар ишлаб чиқариш анча кўпайган. Шу кеча-кундузда корхона цехларида 50 тоннадан ортиқ ширинлик тайёрланмоқда ва магазинларга чиқарилмоқда. Улар байрам дастурхонингизни безайди. Магазинларга марҳамат қилинг.

КИЧИК ҲИКОЯЛАР

ФИЛҚУДРАТ

Туш пайти. Касалхона эшиги ёнидаги пастак чўян скамейкада икки аёл ўтирарди. Бири ўттиз беш ёшлар чамасида, ўрта бўйли, озғин; унинг ёнидагиси семиз, гўштдор юз кампир. Жувоннинг тиззасида ўтирган уч-тўрт яшар бола онасининг сочини тўзғитар, эркаланарди. Она ҳам боласини бағрига босиб суяр, дўмбоқ юзидан «чап-чап» ўпарди. Кампир миййиғида кулиб уларга қараб ўтирди-да, аста сўради:

— Қизим, жавоб тегдими?

— Ҳа, — аёл бошини силкиб қўйди.

— Ишқилиб келинимга ҳам сизнинг йўлингизни берсин. Тезроқ чиқмаса қийналиб кетдик. Икки ҳафтадан бери қатнайман. Кампир хўрсинди. Кейин яна сўради:

— Сиз қанча ётдингиз, болам?

— Уч йил!

— Уч йил?! — жувон томон сурилиб, қайта сўради кампир.

— Ҳа, уч йил, шу ўғлим туғилди-ю, касалга чалиниб ётиб қолдим.

— Боланинг ҳоли нима бўлди, чол-кампирлар омонми?!

— Йўқ. Тўрт бола отасида қолди. Касалхонада мен ётдим-у, оғриғини ўртоғим тортди. Бир ёқда иш. Болаларнинг овқати, кир-чири денг. Кунора мендан хабар олади. Тинка-мадори қуриди, бояқишнинг.

— Болам, эрдан толеингиз баланд экан. Эрингизнинг сабри-тоқатига балли. Қўшнимиз гулдек хотинини икки боласи билан бир кузига тариқдек оқ тушганини баҳона қилиб ҳайдаб юборди. Булар олдида сизнинг эрингиз филқудрат одам экан. Энди белни маҳкам боғлаб хизматни қилинг, қоқиндиқ.

— Албатта, онажон!

Касалхонанинг қўшқанот эшиги очилиб ичкаридан кулранг костюм кийган кўримсизгина йигит чиқди.

— Салимжон ака, қоғозлар битдими? — сўради ундан жувон.

— Тайёр, Санобархон. Қани кетдиқ, — деди йигит ҳовлининг бир чеккасида турган «Волга»га ишора қилиб. Жувон ўғилчасини эрига узатиб, кампир билан хайрлашди. Улар пиллапоядан аста тушиб боришаркан, кампир ўз-ўзига шивирлади: «Энди елкангнинг чуқури кўрсин касалхонани, болам! Қўша қаринглар».

ФАРЗАНД

Ҳалима хола уйнинг ўртасида туриб кундузи ранг атласни шилдироқ қоғозга авайлаб ўраркан, таниш бичиқчиларни бир-бир эслади. «Қайсиси тезроқ тикиб бераркин» ўйлади у. Аста ҳовлига чиқди. Куз қуёши жилмайиб зар сочарди. «Офтобда қандай товланаркин?». Ҳалима хола қоғозни очиб кўйлакликни қўлига олди, тизасига ёзиб, бармоқлари билан пайпаслади. «Ажабтовур! Дидингдан ўргилай ўғлим» деди у ўз-ўзига. У эллик ёшга кирган бўлса, шу умрида не-не ипакликлар кийди, ип ҳам кийди. Лекин бугунгидек севинмаган эди. Негаки бу кўйлакликни ўғли Абдулла биринчи маошидан олиб келган эди. Фарзандининг ҳосилга киргач, мевасини тотиш қандай яхши! Ҳалима хола кўйлакни тиктириб ҳилпиллатиб кийиб юрганда таниш-билишлари сўраса, муборакбод қилишса «ўғлим олиб берган», дейди. «Ҳай, тўхта-чи, борди-ю, буни Норпошша эгачим эшитса, нима бўлади?! Узининг кўнгли ярим, яна чил-чил бўлмасин!».

Норпошша хола Абдулланинг яқин ўртоғи Рустамнинг онаси, эди. Болалар туфайли бу икки хонадон бир-бирига яқинлашган, тез-тез борди-келди қилинар, икки она эса опа-сингилдек бўлиб қолишганди.

Утган йили Норпошша хола хонадонида фалокат юз берди: ўғли Рустам кўлда чўмилиб, чўкиб ўлди. Фарзанд ғами онани букчайтириб қўйди. Абдулла дўстининг йўқлигини билдирмаслик ниятида Норпошша холаникига тез-тез келиб турар, кўпинча байрам кунларини шу ерда ўтказарди. У Норпошша холани илгаригидек, «опоқи» эмас, «ойи» деб юритди. Бу, холанинг дардига малҳам бўлди, юрагига далда берди. Мана энди ўғли мол топиб, Ҳалима хола кўйлак кийса Абдулланинг Норпошшага бегоналиги билиниб қолмайдими?! Ҳар қалай ўша севинсин!

Ҳалима хола шу хаёллар билан эшикдан чиқди. У бичиқчига чап бериб, тўғри эгачисининг уйига йўл олди.

Норпошша хола аллақаерга отланиб турган экан. У Ҳалима холани кўриб суюниб кетди:

— Ургилай, эгачи, кўргим келиб турувди. Яхши келдингиз! Қани, юқорига чиқинг. Ҳалима хола тугунчасини дераза токчасига қўйиб, айвонга чиқди. Ҳол-аҳвол сўрашилди. Мезбон бир зумда дастурхон ясади. У ёқ-бу ёқдан сўзлашиб чой ичишди.

— Эгачи, — деди Ҳалима хола, — отланиб турган экансиз, юрақолинг бизникига.

—Ҳа, бормоқчи бўлгандим. Узингиз келганингиз нур устига дур бўлди.

Норпошша хола уйга кириб, оқ қоғозга ўроғлиқ нарса кўтариб чиқди.

— Буни ўғлим Абдулла олиб келибди, — деди у қўлидаги қоғоз ўрогини очиб, — Биринчи маошидан олибди. Буни сиз тиктириб кийсангиз, кейинги сафаргисидан мен киярман.

— Йўқ, йўқ! — деди Ҳалима хола ўрнидан туриб, — Абдулла худди шунақасини менга ҳам олиб келган.

У деразадаги тугунни олиб ечди-да, кўйлакликни эгачисига узатди. Норпошша хола уни олиб қўлидаги атласга солиштириб гапирди:

— Бир хил! Барака топсин, Абдулла! Бирга тиктириб, бирга киямиз.

— Албатта, албатта, ўргилай, — деди Ҳалима хола қувониб.

ДЕПУТАТ

Зокир ота кампирнинг овозини эшитиб, остонада туриб қолди. Роҳат хола айвонда сабзи артиб, келинини койирди:

— Бўшсиз, болам бўшсиз! Бир хил хотинлардек эрингизнинг жиловини қаттиқроқ тортсангиз бўлмайдими? Наҳотки, йил-ўн икки ой ишдан бирон кун вақтлироқ қайтмаса. Овқатни вақтида емаса, ҳали мажлис, ҳали ҳаммом қурилиши, ҳали кўчага шағал ётқизиш, дейди. Сатқаи жонингдан айлансин! Дунёга ўн марта келсанг ҳам!

Зокир ота томоқ қириб, йўталиб, ҳовлига кирди. Меҳмонга кўзи тушган қайнана-келин ўринларидан туришди. Ҳол-аҳвол сўрашгач, уни айвонга таклиф қилишди. Роҳат хола патнус тайёрлади. Келини чой келтирди. Узоқ суҳбатлашиб ўтиришди. Чол кампирнинг бояги шикоятини эслаб, кўнгилдаги гапни айтолмасди. У бир-икки бор «Раҳимжон кўринмайди» деган эди, кампирнинг «достони» яна очилди. Зокир ота унга далда бериб, «Эр йигит эл ғамида бўлади» деди. Бу гапдан Роҳат холанинг дили ёришди. Буни сезган Зокир ота мақсадга кўчди.

— Роҳатбону, биз Раҳимжонни орқа қилиб келдик. Набирам Зафар хотини билан аразлашиб қолишибди. Орага мен тушсам ҳам бўлмади. Раҳимжон бир насиҳат қилса девдим. Ахир у қўл урган иш битмай қолмайди-ку.

— Хўп, почча, сиз айтасиз-у, Раҳимжон бажармасмиди! Келса айтаман.

Чол қўша-қўша қуллуқ айтиб, чиқиб кетди. Роҳат хола дастурхонни йиғиштираётган эди, қўшниси Нурилла кириб келди.

— Раҳимжон акамда илтимосим бор, эди, — деди Нурилла айвонга омонатгина ўтириб. — Квартира масаласида ёрдам бермасалар, жуда қийналиб кетдик.

— Кўздек қўшнимиз, айналай, Раҳимжон сизларга ёрдам бермаса, кимга ёрдам берсин. Келса айтаман, — деди Роҳат хола.

Оқшом соат тўққизларда Раҳимжон уйга келди. У овқатланиб бўлгач, Роҳат хола «наказ»ларни оқизмай-томизмай топширди. Кейин келини нариги хонага чиқиб кетгач, секин сўради:

— Уғлим, бу депутат дегани нимаси?

— Депутатми, халқ хизматкори.

— Йўқ, — деди хола бошини чайқаб, — депутат ҳукумат дегани бўлса керак. Негаки, у аралашган иш битмай қолмас экан.

Раҳимжон, қайдам, дегандек елкасини қисиб, кулиб қўйди.

Неъмат ЁҚУБОВ.

„ТОРПЕДО“ УСТУН КЕЛДИ

«Пахтакор» футболчилари бу мавсумда Москва командалари билан бўлган ўйинларда сира мағлубиятга учрамаган эдилар. Улар ЦСКА ва «Динамо»дан тўрттадан, «Спартак» ва «Локомотив»дан учтадан очко тортиб олган эдилар. Пойтахт командалари ҳақиқатда тошкентликлардан чўчиб қолишган эди. Лекин ўтган пайшанба куни Москва торпедочилари ҳамшаҳарлари «алами»ни олишди. Олтин медаль учун астойдил интилаётган автозаводчилар зўр маҳорат билан ўйнаб «Пахтакор» дарвозасига тўртта жавобсиз тўп киритишди. Бу мағлубиятга қарамай ўзбек футболчилари Москва коллективларига қарши бўлган ўйинларда мамлакатнинг ҳамма командаларидан ҳам яхши натижага эришди.

Шу куни Киевда мавсумнинг сўнгги матчини ўтказган «Локомотив» майдон эгаларига 0:1 ҳисобида ютқазди. Энди темирйўлчилар Кутаисининг «Торпедо» ва Одессанинг Армия спорт клуби командалари билан бирга «А» классининг иккинчи лигасига тушиб кетадилар.

Шу турда бўлган бошқа ўйинлар натижаси қуйидагича: «Крылья Советов» — ЦСКА — 0 : 1. «Шахтёр» — «Динамо» (Тбилиси) — 0:0. «Динамо» (Минск) — «Динамо» (Москва) — 0:0. «Торпедо» (Кутаиси) — СКА (Ростов) — 2:2. «Спартак» — «Зенит» — 0:1.

Командалар	У.	Т.	О.
«Торпедо» М	29	49—19	45
«Динамо» К	28	47—19	42
ЦСКА	29	33—20	35
«Динамо» Мн	29	33—22	34
СКА Р	29	40—31	34
«Динамо» М	30	35—24	33
«Динамо» Тб	29	31—26	31
«Зенит»	29	31—26	31
«Спартак» М	29	23—22	29
«Пахтакор»	29	29—37	28
«Шахтёр»	29	24—26	27
«Нефтяник»	29	27—31	27
«Кр. Советов»	30	33—38	26
«Черноморец»	29	33—37	26
«Локомотив»	32	37—48	24
«Торпедо» Кт	30	24—65	17
СКА Од	28	17—55	9

Қитъаларда

ҲИНДИСТОН ЖАМОАТЧИЛИГИ УЛУҒ ОКТЯБРНИНГ 48 ЙИЛЛИГИНИ НИШОНЛАМОҚДА

ДЕҲЛИ, 4 ноябрь. ТАСС мухбири В. Никитин хабар беради.

Ҳиндистон жамоатчилиги, Совет Иттифоқининг жуда кўп дўстлари Улуғ Октябрь Социалистик Революциясининг 48 йиллигини кенг нишонламоқдалар. Маданий алоқаларни ривожлантирувчи ҳиндистон — совет жамиятининг ҳозир мамлакатда 200 дан кўпроқ бўлимлари бор. Шу кунларда жамиятнинг бўлимлари ҳиндистон — совет дўстлигига бағишлаб оммавий митинглар ташкил этмоқда, Совет ҳокимияти йилларида эришган совет халқининг муваффақиятлари тўғрисида лекциялар ва фотовиставкалар ўтказмоқда, Ҳиндистондаги совет мутахассислари билан ва СССРга бориб келган ҳиндлар билан учрашувлар ўтказмоқдалар. Шунингдек совет кинофильмларини намойиш қилмоқдалар.

Рус пролетариатининг советлар ҳокимияти учун қаҳрамонларча революцион курашига бағишланиб, Деҳлидаги совет маданияти уйида совет кинофильмлари ҳафтаси бошланди. Деҳли аҳолисидан 500 га яқин киши М. Горькийнинг «Она» деган асари асосида ишланган шу номдаги кинофильмни томоша қилди.

Совет кинофильмлари ҳафтасини очишга бағишланган йиғилишда меҳнаткашлар депутатлари Душанба шаҳар совети ижроия комитетининг раиси, Тожикистон ССР Олий Советининг депутати М. Нарзибеков нутқ сўзлади. Непалга бора туриб Деҳлида меҳмон бўлган ўртоқ М. Нарзибеков совет ҳокимияти тожик халқига нималар берганлигини ҳикоя қилиб берди. Унинг шу тўғридаги гапларини ҳамма зўр эътибор бериб тинглади. М. Нарзибеков чет мамлакатлар билан дўстлик ва маданий алоқалар республика жамияти билан маданий алоқаларни ривожлантирувчи ҳиндистон — совет жамиятининг Уттар —Прадеш штатидаги бўлими ўртасида дўстлик алоқалари муваффақиятли ривожланиб бораётганлигини уқтириб ўтди.

Ҳиндистон пойтахтининг аҳолиси совет маданияти уйининг кино залига келиб, кенг кўпчиликка манзур бўлган совет кинофильмларини — «Тонг олдидан», «Ленин октябрда», «Ленин 1918 йилда», «Яков Свердлов» фильмларини ҳам томоша қиладилар.

Пойтахтнинг энг катта кинотеатрларидан бири бўлган «Плаза» кинотеатрида ҳам яқин кунларда совет кинофильмлари ҳафтаси бошланади.

СОВЕТ-НЕПАЛ ДЎСТЛИГИ ЖАМИЯТИНИНГ ДЕЛЕГАЦИЯСИ НЕПАЛГА КЕЛДИ

КАТМАНДУ, 5 ноябрь. (ТАСС). Непал-Совет дўстлиги уюшмасининг таклифига биноан совет-непал дўстлиги жамиятининг делегацияси кеча Катмандуга келди. Делегация составида жамиятнинг масъул секретари И. К. Ершова ва жамият ижроия комитетининг аъзоси, меҳнаткашлар депутатлари Душанба шаҳар совети ижроия комитетининг раиси М. Нарзибеков бор.

Делегация мамлакатда икки ҳафта туриб, шу вақтда Непалнинг турли шаҳарларини, совет-непал дўстлиги қураётган иншоотларни бориб кўради. Катмандуда ва бошқа жойларда уюшма аъзоларининг йиғилишларида сўзга чиқади.

ҚЎҒИРЧОҚ ХЎЖАЙИНЛАРИНИ АЙБЛАМОҚДА

ЛОНДОН, 4 ноябрь. (ТАСС). Жанубий Вьетнам қўғирчоқ армиясининг офицери, лейтенант Ча деган бир кимса Америка учувчиларини яқинда улар Жанубий Вьетнамнинг Биньдинь вилоятидаги қишлоқлардан бирини бомбардимон қилдилар, деб айблади. Рейтер агентлиги мухбирининг Сайгондан берган хабарида мазкур офицернинг шу гаплари келтирилган. Шу бомбардимон натижасида тинч аҳолидан 48 киши ўлдирилганлиги ва 55 киши жароҳатланганлиги илгари хабар бериб ўтилган эди. Америка қўмондонлиги дарров ахборот эълон қилиб, бунинг учун масъулиятни Сайгон армиясининг офицерига юклади. Ўша офицер «харитадаги шартли белгиларни тушуна олмай чалкаштириб юборган» эмиш. Мана энди бунга жаҳли чиққан ёлланма офицер шу жиноятнинг содир бўлишига ҳақиқатда ким айбдор эканлигини кўрсатиб берди.

ЯНА ҲУЖУМ

ПАРИЖ, 4 ноябрь. (ТАСС). Америка стратегия авиациясининг Гуам оролида жойлашган «В-52» бомбардимончи самолётлари Жанубий Вьетнам ватанпарварлари бор деб гумон қилинган районларга яна ҳужум қилди. Франс Пресс агентлиги мухбирининг Сайгондан берган хабарида айтилишича, Америка самолётлари Сайгоннинг 50 километр ғарби-шимолидаги районни бомбардимон қилганлар.

АҚШнинг стратегия авиацияси 17-параллель жанубидаги территорияга шу билан 59-марта ҳужум қилди.

ҲУҲ...

(Ҳасан шира кайф. Қўлидаги сеткада икки шиша арoқ ва консервалар бор. У йўлда кетатуриб Эргашга дуч келиб қолди).

Эргаш — Ие, ие, салом дўстим!

Ҳасан — Э-э-э... Эргашжон саломатликми ошнам?

(Сўрашади).

Эргаш — Оббо сен-ей... Жуда харажат катта-ку.

Ҳасан — Байрамчилик. Қани юр. Ресторанга кириб отамлашамиз.

Эргаш — Раҳмат.

Ҳасан — Эй раҳматинг нимаси, юр, бир дилкашлик қилайлик.

Эргаш — Бошқа вақт. Бугун рафиқам билан бирга қайнатамларни кўриб келмоқчимиз. Шунинг учун узр.

Ҳасан — Шундайми? Ота-оналарни кўнглини сўраш яхши нарса, айниқса, байрам кунлари.

Эргаш — Ҳа, албатта. (Унинг костюмига қўнган чангни чертиб). Костюмингни қаерда тиктирдинг?

Ҳасан — Хотиним тикди.

Эргаш — У, хотинингни қўли гул экан-ку. Ёлчиган экансан.

Ҳасан — Хотиним ёмон эмас, чевар. Овқатга ҳам пазанда. Аммо бир феъли бор ўшаниси сағал...

Эргаш — Тили аччиқми?

Ҳасан — Йўқ...

Эргаш — Уйни озода тутмайдими?

Ҳасан — Озодаликка биринчи.

Эргаш — Меҳмон келса тумтайиб, қовоғи тушиб кетадими?

Ҳасан — Йўқ, хушмуомила, меҳмондўст.

Эргаш — Ҳа, бўлди, кампирингни ҳурмат қилмаса керак?

Ҳасан — Нима деяпсан, кампирни худди ўз онасидек иззатлайди.

Эргаш — Ҳа, қанақа феъли бор бўлмаса сенга ёқмайдиган?

Ҳасан — Баъзан уйга киритмайди... Мана ҳозир уйга кетяпман-у, лекин хавотирдаман...

Эргаш — Қани «ҳуҳ» дебоқчи?

Ҳасан — Ҳуҳ...

Эргаш — Ҳа бўлди, бўлди... бугун кўчада қолибсан, ошнам!

Жамолиддин **АСОМИДДИНОВ.**

ТОШКЕНТДА МЕҲНАТКАШЛАР ВАКИЛЛАРИНИНГ 1965 ЙИЛ 7 НОЯБРЬ НАМОЙИШИ ТЎҒРИСИДА

1965 йил 7 ноябрда Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 48 йиллиги байрами кунида қўшинлар паради тугаганидан сўнг В. И. Ленин номли майдонда Тошкент шаҳар меҳнаткашлари намойиши бўлади.

Намойиш эрталаб соат 11 да бошланади.

Намойишда қатнашувчи меҳнаткашлар вакиллари корхоналар ва муассасалар бўйича ўз йиғилиш пунктларига тўпланиб белгиланган маршрутлар бўйича район колонналарида Ленин номли майдонга қараб йўл оладилар.

Ленин номли майдонга рухсатномалари бўлган гражданлар кўрсатилган пунктлар орқали то соат 9.45 минутгача қўйилади.

Автомашиналар махсус рухсатномалари билан майдонга то соат 9.45 минутгача қўйилади.

Шаҳар Октябрь комиссияси.

БИЗНИНГ КАЛЕНДАРЬ

АГРОХИМИЯ ФАНИНИНГ БОБОКАЛОНИ

Совет агрохимия фанининг бобокалони бўлган Димитрий Николаевич Прянишников ажойиб тадқиқотлари билан илм-фан хазинасига улкан ҳисса қўшди. Д. Н. Прянишников агрохимия билан бир қаторда биология фанининг тупроқшунослик, ўсимликлар физиологияси каби соҳаларини ҳам ўз илмий-текшириш ишлари ва асарлари билан бойитди.

Димитрий Николаевичнинг ҳаётий йўли воқеаларга унчалик бой бўлмаса-да, лекин ижодий изланиш ишлари билан салмоқлидир. Олим 1865 йил 25 октябрда (7 ноябрь) рус-хитой чегараси яқинидаги Кяхта шаҳрида савдо фирмасида ишловчи ўрта ҳол бухгалтер оиласида туғилди. У 1876 йилда Иркутск гимназиясига ўқишга кирди. Гимназияни 1883 йилда тамомлайди. Гимназистлик пайтидаёқ унинг онги эркин фикрлаш ва демократизм ғоялари билан суғорилди. Илмга ташна бўлган Прянишниковлар оиласи кейинчалик Москвага кўчиб келади ва Димитрий Николаевич Москва университети физика-математика факультетининг табииёт бўлимига ўқишга киради.

Бўлғувси олим табиёт фанларини зўр қизиқиш билан ўрганишга киришади. Университетда рус фанининг илғор намояндалари, профессорлардан М. Н. Коновалов, В. В. Марковников, Н. Н. Горожонкин, А. Г. Столетов ва К. А. Тимирязев каби олимларнинг лекцияларини тинглаб, зўр таассурот ҳосил қилади. Университетни тамомлаган Димитрий Николаевич агрономияга қизиққанлиги учун Петровский қишлоқ хўжалик академиясининг 3-курсига киради. 1889 йилда академияни қишлоқ хўжалик кандидати унвони билан тамомлайди. 1890-1891 йилларда Москва университетида агроном-магистрлик унвони учун имтиҳон топширди ва агрохимиядан привот-доцентлик курси лекциясини ўқий бошлайди.

Д. Н. Прянишников 1898 йилда хусусий деҳқончилик курсига оид китобни ёзади. Бу асар Германия, Болгария ва Югославияда таржима қилиниб, нашр этилди. 1900 йилда Прянишников агрономия фанлари доктори унвонини олиш учун «Оқсил моддалар ва уларнинг ўсимликларда нафас олиши ҳамда ассимиляция даврида парчаланиши» деган темада диссертация ёқлади.

Чор Россияси даврида калийли ўғитлар ишлаб чиқарилмас, фосфоритлар тайёрлаш ярим кустар ҳолатида эди. Ўғит саноати фақат Октябрь революциядан кейингина вужудга келтирилди. Москва қишлоқ хўжалиги институти ҳузурида Д. Н. Прянишников ва Я. В. Самойлов бошчилигида ўғитлар агрорудаларини ўрганиш комиссияси тузилди. Бу комиссиянинг текширишларига ва олимнинг фосфоритларни қайта ишлаш соҳасида олиб борган тажрибаларига асосланиб 1919 йили ўғитлар илмий-текшириш институти ташкил этилди.

Прянишников раҳбарлигида 1926-1930 йиллар давомида СССРнинг турли районларида 3000 дан ортиқ амалий тажрибалар ўтказилди ва қимматли маълумотлар олинди.

Олим Улуғ Ватан уруши йиллари даврида Ўрта Осиёда қишлоқ хўжалик экинлари ҳосилдорлигини кўтариш учун пахта-беда алмашлаб экиш системасини давр талабига мослаб реконструкция қилди. Олим 1941-1943 йилларда Ўзбекистонда яшади ва ижод қилди. Ўзбек агрономларига бир неча бор фан ютуқлари ҳақида лекциялар ўқиди ва кўрсатмалар берди. Кўпгина муносиб шогирдлар тайёрлади.

Димитрий Николаевич ижодий фаолияти давомида 400 дан ортиқ илмий асарлар ёзди. Унинг бу тадқиқотлари юқори баҳоланди. 1929 йилда СССР Фанлар академиясига ва 1935 йилда Ленин номидаги Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик фанлари академиясига академик қилиб сайланди. Самарали хизматлари учун академик икки марта Ленин ордени, уч марта Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан тақдирланди. Социалистик Меҳнат Қаҳрамони деган юксак унвонга сазовор бўлди. «Агрохимия» китоби учун биринчи даражали Давлат мукофотини олди.

Толмас татқиқотчи 1948 йилда вафот этди. Унинг хотирасини абадийлаштириш мақсадида СССР Министрлар Советининг қарори билан 4 томлик асарлари нашр этилди. Қишлоқ хўжалик фани илғорларига Прянишников мукофоти таъсис этилди. Москва қишлоқ хўжалик институти ва Долгопруд агрохимия станцияси олимнинг номига қўйилди.

Совет агрохимия фани ўзининг Прянишниковдек етук арбоби билан ҳақли равишда фахрланади.

Т. ОЙХУЖАЕВ,
Низомий номидаги Тошкент Давлат педагогика институтининг доценти.

К. ЭГАМҚУЛОВ.
институт аспиранти.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

6 НОЯБРДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 12.00 —**Энг бахтиёрлар ҳақида** (телефильм). 12.45—**Валера** (бадиий фильм).

17.00 —**Жонажон партияга шон-шараф** (болалар учун ўзбек тилида адабий-музикали композиция).

17.40 —**Телевизион янгиликлар.**

17.55 — **Яшасин ватанимиз** (адабий-музикали композиция).

18.30 —**Революция ветеранлари.**

19.00—**Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 48 йиллигига бағишланган концерт,** концертдан сўнг — **Кинофильм**

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

18.00 дан—**Фрунзе телестудияси эшиттиришлари.**

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА—6/XI да **Қутлуғ қон,** 7/XI да кундуз Айболит, 7, 8/XI да кундуз ва кечқурун **Катта байрам концертлари.**

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 6/XI да **Қутлуғ қон,** 7/XI да кундуз ва кечқурун **Сарвқомат дилбарим,** 8/XI да кундуз ва кечқурун **Қотил.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА—6/XI кеч соат 7 да **Уғил уйлантириш,** 7/XI кундуз 12 да **Жон қизлар,** кундуз 4 да **Катта концерт,** кеч 7 да **Тошболта ошиқ,** 8/XI кундуз 12 да **Уғил уйлантириш,** кундуз 4 да **Катта концерт,** кеч 7 да **Ишқинг билан.**

ЭСТРАДА ТЕАТРИДА — 7/XI кундуз соат 3 да, 8/XI кундуз 1 да **Концертлар.** Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист **Фахриддин Умаров,** солистлардан **М. Мўминова, Р. Мўминова, С. Шукурова** ва бошқалар қатнашади. Ўзбек халқ чолғу ансамбли жўр бўлади.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА—**Грузин цирки артистларининг иштироки билан Катта томошалар.**

КИНО

6 НОЯБРДА

Ёлғизлик (1 ва 2 серия) — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «МОСКВА», «ИСКРА» (кундуз ва кечқурун).

Осиё устида бўрон— «ЎЗБЕКИСТОН», САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун).

Бўрон болалари — «ЎЗБЕКИСТОН» (эрталаб соат 10 да).

Ер фарзанди (эрталаб соат 10 да ўзбек тилида), **Ленин ҳақида ҳикоялар** (эрталаб 11-40, кундуз 1 ярим ва кеч 6-40 минутда). **Штепсель Тарапунькани уйлантиради** (кундуз 3-20, 5, кеч 8 ярим ва 10 да)—НАВОИЙ номли.

ТАШАККУР

Тошкент область партия комитети ва область ижроия комитети қишлоқ хўжалик илғорларининг область кенгаши қатнашчилари учун катта концерт қўйиб берган Навоий номли Узбек академик опера ва балет театри, Ҳамза номли Узбек академик драм театри, Давлат «Баҳор» ансамбли, Узбекистон Давлат филармонияси артистларига, Юқори Чирчиқ районидаги «Политотдел» колхози, Чирчиқ шаҳаридаги пойафзал фабрикаси бадиий ҳаваскорлар коллективларига чин юракдан ташаккур изҳор қиладилар.

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри.

Р. 10259. Индекс 64969.
Нашр. № 1885.